ANUL AL II No. 8
PRETUL 4 LEI
Duminică 25 Decembrie 1927

Se primesc anunțuri și reclame cu preț avantajos
Redacția și Administrația
B-dul Schitu Măgureanu 2
București

CUVÂNTUL STUDENȚESC

ABONAMENTE
Generale pe 1 an 200 lei
„ pe ½ an 120 lei
Autorități pe 1 an 500 lei
Abonamente de onoare pe 1 an 1000 lei
Studenți pe 1 an 180 lei

Organ oficial al Uniunii Naționale a Studenților Creștini din România
Apare prin îngrijirea Centrului Studențesc București

DUPA A DOUA ZI

Acum că atmosfera s'a mai desnourat când lucrările au intrat pe ruta obișnuită a liniștei forțate, să aruncăm o scurtă privire retrospectivă și să încercăm a bănui ce va fi mâine.

Studenții au înțeles să dea o binemeritată lecție celor cari nu fac altceva decât să ponegrească țara care îi cuprinde și să insulte tot ce e sfânt pe pământul românesc.

Suntem cuprinși însă de o cumplită revoltă contra celor ce se ralia să bârfitorilor făcându-le jocul și antrenându-se în ofensiva pornită cu urgie contra țării românești. E o lipsă de solidaritate națională, e o crimă contra statului, e o rușine condamnabilă, e o faptă infamantă. Noțiunea de român se confundă cu cea de creștin și naționalist.

Imi stă mintea în loc când privesc la cele ce se întâmplă. Cum români se alătură de minoritari, conștient sau nu, și batjocoresc studențimea, floarea aleasă a nației, elita intelectuală a țării, nădejdea de mai bine a neamului. Acești oameni constipați la creer și bolnavi de dezinterie cu sânge la gură își flutură flamura democratismului și a prostocratismului cu desinvoltură unii cu imbecilitate palestin'ană.

Toți știu că studenții au fost provocați, dar mozeliții tolerantismului înclinaț până la imposibilitate față de tendința de ucidere prin persuasiune a asiaticilor, nu vor să recunoască. Pentru ei nu există instigație și provocare. Ei socot că în fața primejdiei să taci și să aștepți cu mâinile în buzunar până la urmă. Interesantă concepție asupra autoapărării.

Congresul dela Oradea cu toate urmările și subordonările lui întru totul justificate marchează un punct însemnat în istoricul mișcării de redeșteptare a neamului contra celei mai repugnătoare seminții de pe fața pământului.

Noaptea Sfântului Nicolae va fi trecută în redarea luptelor studențești ca o zi de reculegere și va fi pomenită.

Au mers până acolo dușmanii neamului încât au exageat și speculat într'un mod ordinar întâmplările din Ardeal. S'au scris atâtea injurii la adresa țării în ziarele din străinătate încât lumea socotea că în România curge sângele jidanilor în valuri nezăgăzuite, că podișul Ardealului e acum o mare roșie. Asta fiindcă streinătatea nu este informată exact de tot ce se întâmplă la noi. Și doar parcă avem un serviciu de propagandă care presează stăruitor asupra bugetului dela Externe! Și mi se pare că avem și atașații de presă în străinătate! Mă rog ce fac aceștia?

Nu mai mult decât scria ziarul „Majyarszág" dela Budapesta, că eu am declarat în public înainte de congres că la Oradea studenții vor omorî cel puțin 500 de oameni!.. „Dayilayl" anunță că au fost 60.000 de morți și că studenții după ce au batjocorit studentele la Oradea, le-au aruncat din tren!! Alt ziar unguresc afirmă că d. prof. Cuza s'a dus cu studenții în Maramureș ca să scuture „Galițienii"! Acestea câteva numai din minciunile grosolane ale ziarelor streine.

Incă. S'a tot spus că Uniunea noastră va fi exclusă din confederație din cauza dezordinilor. A doua zi după publicarea acestei note tendențioase Uniunea franceză ne trimetea o adresă originală! Semnificativă, nu?

Pentru noi toate asertiunile jignitoare constituesc o provocare în plus. Și noi nu așteptăm să fim invitați la masă de două ori.

Dacă în viitor ne vom situa pe alte poteci pentru a ajunge la aceeași țintă, depinde de autoritatea de stat. Va ști să ne rezolve cererile, vom ști să ne purtăm și cum. Nu forțăm mâna guvernului pentru a ne satisface întrucât considerăm o datorie pentru el de a salvgarda interesele nației formulate prin noi.

Mai sunt puține zile până să intrăm în anul 1928. Ne așteaptă un an greu, un an de luptă neșovăelnică și hotărâtoare. Am impresia că momentul e lângă noi. Și știm să-l prindem, să-l însușim. Anul 1928, an ce se deschide în situația actuală va fi fără adonezi dacă nu vom ști a-l folosi. An de luptă aprigă și de jertfe 1928, va putea fi denumit „anul morții" sau „al victoriei" pentru neamul românesc.

Să intrăm în el cu sufletul vibrând de emoția evenimentului ce se desemnează într'un necunoscut bănuit, să intrăm cu jurământul pe buze că vom muri dar nu vom ceda, să intrăm în primul rând, desplatoșați de cuirasele patimilor mărunte și scoși din rândul haimanalilului intelectual al masei. La o parte cu secăturismului patriotic al semi-românilor și la luptă neînfricată.

Așa să dea Dumnezeu.

LORIN POPESCU

UN RASPUNS ȘI UN APEL

Studențimea teologică din București, plecată majoritatea din case țărănești, sau preoțești, moștenind din izvorul acela de viață curată bun simț și respect pentru biserică și slujitorii ei, frecventând aici la o veche facultate teologică din țară care prin vrednicii ei profesori a pregătit atâtea generații de preoți și oameni de cultură superioară se simte obligată să apere prestigiul acestei instituții precum și al onoraților ei profesori.

Cum însă studențimea teologică nu se poate angaja la o polemică de presă face un stăruitor apel la toți oamenii de cultură buni români și creștini, cari cunosc rolul bisericei în viața națională a poporului nostru, care cunosc activitatea neobosită pentru începutul și promovarea culturei teologice la noi a câtorva bătrâni și demni profesori, să convingă prin greutatea cuvântului lor pe cei ce se fac instrumentele unor ambiții personale a câtorva nemulțumiți, că acțiunea lor nu aduce nici un serviciu societăței, bisericei sau culturei teologice; din contră ea turbură sentimentele de fii sufletești a studenților față de profesorii lor.

Ei bine, să se știe că dacă acțiunea vrăjmașă a politicianismului operează miraculos în toate direcțiile, ea se va sfărâma când va încerca să lovească în legăturile sufletești dintre noi și profesorii noștri.

Câtă vreme în facultatea noastră de teologie nimeni nu a auzit dela vr'un profesor o învățătură, care să contrazică învățătura bisericei creștine ortodoxe, nimeni nu are dreptul să conteste acestor învățături autoritatea de normă în folosirea titlului de licențiat, obținut tocmai pe baza însușirei acestor învățături.

Câtă vreme studenții teologi au nevoie de o pregătire specială spre a deveni nu numai cărturari, ci și vrednici apostoli ai ideei creștine în mijlocul unei anumite societăți și într'un anumit secol, studenții primesc cu toată recunoștința dela profesorii lor pe lângă cunoștințele teoretice și adevărurile desprinse din experiența realității (sfaturi) cari le vor fi tot atât de necesare mâine în activitatea de îndrumători ai vieței societăței.

Acesta este cuvântul nostru ca răspuns la un articol apărut în „Cuvântul" din 17 Decembrie 1927 sub semnătura d-lui *George Racoreanu*.

Dumitru Roman

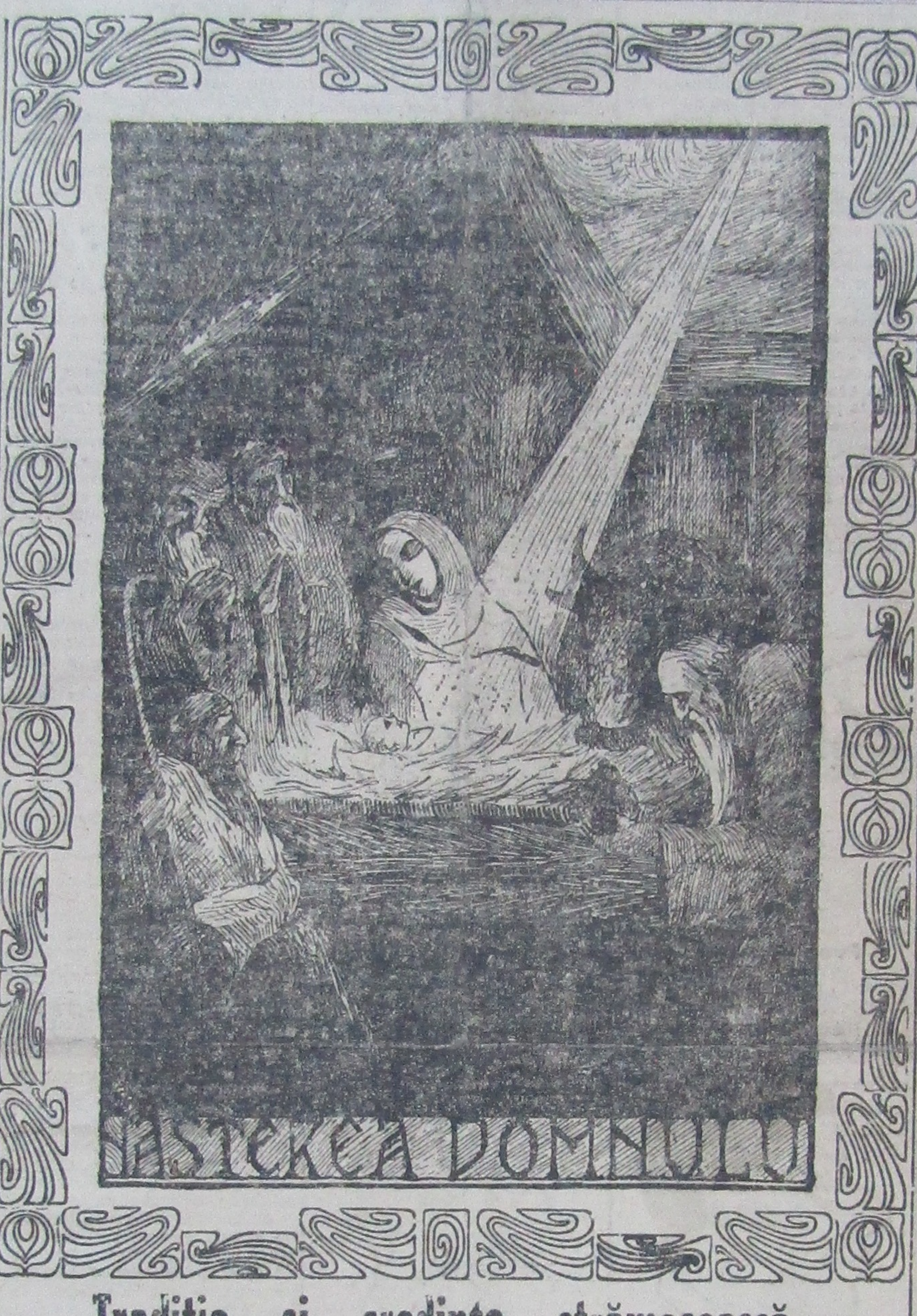

Tradiția și credința strămoșească

Ne trebue suflet de țăran ca să putem sărbători cu datinile și bucuriile străvechi — zilele Crăciunului și Anului nou. — Tradiția românească s'a păstrat prin țărani. Isvoadele strămoșești arată că virtuțile țărănești nu au pătruns nici în sufletul stăpânitorilor, nici în pseudocultura bizantină, slavă sau fanariotă.

In trecutul nostru nefericit, șir de suferințe martirice, țăranul a indurat asupriri grele dar nu și-a schimbat sufletul, în timp ce conducătorii lui se lăudau că pot fi altceva decât români, nu și-a părăsit datinele și graiul în vreme ce stăpânitorii lui se rușinau de obiceiurile și limba poporului.

Sufletul țărănesc înfrățit cu tradiția a fost ocrotit de Biserica creștină.

Când Statul a adoptat cu a sa autoritate, limba slavonă sau greacă, Biserica a menținut, oral sau în hrisoave, graiul românesc.

Cultura autohtonă s'a înfiripat sub crucile creștine Arhitectura, pictura, literatura, muzica, filosofia populară poartă semnele inspirației religioase.

Credința creștină a făurit disciplina morală — resort al ordinii cetățenești, și a întărit spiritul tradiționalist factor al naționalității.

Poporul nostru și astăzi își face socoteli cu veșnicia fiind pătruns de misterul vieții — instinctiv și fără silogisme ateiste.

Iar clasa conducătoare rămâne, ca totdeauna, sceptică; pătura care deține trebile publice își rezumă viața la exigențile clipei, păzindu-și conștiința de răscoliri mistice de contemplații și de revizuiri la lumina eternității.

Așa se distruge spiritul unității de credință și tradiție ca să urmeze apoi destrămarea națională.

Lucrurile s'au pregătit de mai înainte.

Cugetarea liberă, scepticismul, sectele sunt otrăvurile jidovești vărsate peste sufletul nostru pentru distrugerea elementelor de susținere, de ordine și de autoritate; religia și tradițiunea.

Chiar așa spun Protocoalele Înțelepților Sionului **alcătuite în Congresul sionist dela Basel (1897) de către fruntașii jidovimii depe glob.**

„Astăzi libertatea conștiinței e pretutindeni proclamată, prin urmare nu mai e decât un anumit număr de ani care ne desparte de ruina desăvârșită a religiei creștine".

Ponegritorii altarelor, corupătorii moravurilor străbune, rândașii ai cosmopolitismului și democrației bol civice seamănă distrugerea tradițiilor noastre subvenționând sectele religioase și cumpărând conștiințele. Printr'un efort și printr'o încordare bruscă ne-am trezit din letargie și desorientare.

Vrem să rămânem stat creștin pentru că elementul primordial al culturii române este cel religios-tradițional.

Vrem ca cerințele legitime ale Bisericii noastre să fie susținute în fața influențelor disolvante.

Țăranii sunt leagănul tradiției. Sufletul lor trebue smuls din vârtejul zăpăcelii sectare și redat cu to-

Continuare în pagina II-a)

Cititorilor noștri

De sărbători și Anul Nou urăm tuturor cititorilor noștri spor la treabă, sănătate și bucurie.

Anul 1928 să ne fie un an de realizare a gândurilor noastre și de întărire în frăția ce trebue să existe pe tot cuprinsul acestei țări.

Vom avea de întâmpinat mari greutăți, dar prin munca noastră perseverentă și prin dreptatea cauzei noastre vom ști să le trecem. Mai presus de noi e neamul și pentru că el e amenințat să ne unim cu toții puterile și să-l apărăm strigând într'un glas să se audă în toate colțurile lumii:

Mulți ani să trăiască și să înflorească în granițele ce i le-a hărăzit Dumnezeu sub vitejeasca domnie a celui care a fost Marele Nostru Rege Ferdinand I.

Pilda lui să ne fie sfântă literă de evanghelie, care să ne unească strânși în jurul Tronului, luptători bravi ai Regelui Nostru Mihai I.

COLINDA

Noaptea a 'nălbit neaua pământului.

Ferestrele la case ca stelele pe cer.

Lătrat de câini în sat.

Vrajă de zi mare dorită, clipe când fiecare își uită povara.

S'aude un clopoțel.

Să ne lipim urechea de geamul conștiinței noastre că au sosit colindatorii.

Sculați, sculați boeri mari
Florile dalbe

- Sculați-vă cei ce ați mai rămas. Vi se cântă dumnezeiasca veste. Treziți-vă din greoiul somn în care v'a târât o condamnabilă nepăsare.

Huzureați un trai bun și n'ați văzut pe lângă voi pungașii.

Vă erau pline hambarele și nu vă păsa de sărmanii cu ele deșarte.

Nu v'ați coborât în zile grele să le ușurați nevoile și-au profitat tâlharii de ele.

Le-au dat bani cu camătă grea, i-a 'ncărcat de datorii și le-a vândut și cenușa din vatră.

Iar voi, v'ați crezut în veșnicia fericirei pământești uitând că 'ndestularea vă era din munca îndârjită a celor mulți și umili.

Și v'a apus steaua

V'au înlocuit cămătarii iar truda țăranului în loc să vă mai umple hambarul, a umflat pungile zarafilor.

Mai aveați de preț casele bătrânești, pământul moștenit și numele amintitor de glorie.

Pe cele două dintâi le-ați dat pe bani înșelători, ce-au pătat și faima celui din urmă.

Azi sunteți — câți mai sunteți — moaște de muzeu.

Amintiți-vă că mulți vă trageți din marii ctitori ai bisericilor noastre și-ați fi putut fi — de vă păstrați renumele — moaște de sfânt altar.

Pierzanie.

Dar așa a mai fost și a venit mântuirea.

E ceasul când — acu's aproape două mii de ani — celor pierduți li s'a arătat calea:

„Un luciafăr de 'mpărat
„Soare 'n zare luminat.

Sculați voi români plugari

Ridicați-vă din negrul vremurilor ce v'au înțepenit robi pe brazdă. Nu vedeți că rodul nu-i al vostru?

Lăsați coarnele plugului ce răscolește un pământ frământat cu sânge, secătuindu-i vlaga.

Uitați-vă la pâine:

Din [illegible] ce-l secerați [illegible] voi o înghițiți seacă și [illegible]

Priviți-vă fețele: Ale lor sunt roșii și sătule iar ale voastre supte și scrijălate de grija vremurilor.

Rotiți-vă ochii prin casă: goală, frig și ei stau în palate.

Ei cari-au răstignit pe Isus.

Lăsați uitării ciolanele [illegible] în focul luptei de apărare a neamului și gândiți-vă la os din osul vostru. Trăește:

'S copii voștri.

Ei sunt la geam. Ei bat clopoțelul.

Cât sunt de mici... și palizi!

Ce sclipiri fierbinți au în ochi și câtă duioșie 'n glas:

Sculați, sculați boeri mari
Sculați voi români plugari

Clocotește văzduhul. Din răsturnarea văilor și-a culmilor se desprind alte glasuri, își prind fir și se împreună în acord de bucium:

Sculați români la luptă, bate ora din urmă pentru neamul românesc.

Poporul geme sfâșiat în lanțuri, că [illegible] aprinși de ură'l jeluesc.

Răsună aspru cântec de alarmă, neclocotește sângele în piept

De-acum vom pune mâinile pe arme!

Sculați români. La arme bravi români!

Boeri!
Plugari!
Sunteți părinți.

Copii voștri—de-i lăsați singuri—vă roagă să le croiți drumul spre-o moarte demnă.

Voi sunteți obosiți.

Și ei vă iartă și vă zic.
Ca pomii să'n floriți

Și ca ei să'n bătrâniți
La anul și la mulți ani.

Dar de-i împingeți pietrii rușinoase, să dea Dumnezeu să trăiți până iți mânca coliva la mormântul fiecăruia.

ION VALTOARE

CERCETARILE ANTROPOLOGICE ALE PROF. EUGENE PITTARD

de Niculae Roșu

Celebrul profesor de antropologie dela Universitatea din Geneva, Eugène Pittard, publică în BULETINUL SOCIETĂȚII REGALE ROMÂNE DE GEOGRAFIE (Anul XLV-1927 Ed. Socec) un studiu asupra indicelui cefalic în România cu o repartiție geografică. Nu este pentru prima oară când marele prieten al românilor, întreprinde cercetări antropologice asupra națiunei noastre.

In diverse lucrări publicate mai de mult, chestiunea antropologiei românilor a fost pusă în discuție, fiind dezbătută în complexul unor bogății de fapte obținute din cercetările empirice. In cartea **Les Peuples des Balkans**, origina etnică a românilor a fost studiată, încercându-se o punere la punct, bazată pe fapte antropoistorice.

Mai găsim apoi în unele articole publicate în Revue anthropologique expunerea unei serii de cercetări efectuate pe românii transilvăneni.

Așteptat de multă vreme ca să umple un gol bine simțit, prin studiul acesta d. Prof. Eugène Pittard aduce contribuțiuni precise, execută măsurători exacte asupra unui număr de 2616 indivizi. Orientându-se probabil după precizările lui Hoeven care stabilește că pentru a ajunge la rezultate pozitive în studiul raselor omenești, va trebui să preferăm indivizii masculini, d-nul prof. Eug. Pittard, face măsurători craniene pentru aflarea indicelui cefalic pe 2246 bărbați și numai 270 femei. (Indicele cefalic se află înmulțind diametrul transversal al craniului, luat deasupra urechilor cu 100 și împărțind cu diametrul antero-posterior măsurat dela rădăcina nasului până la protuberanța occipitală).

Indicele cefalic mijlociu al românilor este de 82,52, deci brachicefal (craniu rotund).

Moldova și Transilvania în special este o provincie cu cel mai mare procent de brachicephalie. Cel mai omogen județ este Suceava unde întâlnim cele mai puține tipuri dolichocephale (craniu lunguieț). In Muntenia dimpotrivă, populația este mult amestecată. In unele județe de pe versantul stâng al dunării, autorul găsește o majoritate dolicocephală explicabilă prin imigrarea unei populațiuni dela sud. Ducând cercetările mai departe, se remarcă o diferențiere manifestă între regiunile muntoase unde indicele cefalic este brachicephal, invers pe măsură ce ne îndepărtăm apropiindu-ne de regiunele mărginașe Dunărei. Nu mai rămâne nici o îndoială că în Muntenia găsim mai multe rase, una brachicephală spre părțile muntoase formată din populații venite din Transilvania, alta „cu tendințe dolichocefale" ocupând partea de sud a țării și unde după părerea d-lui prof. Eug. Pittard s'ar fi stabilit o populație venită de peste Dunăre. Este probabil că dolichocefalia din aceste ținuturi — să fie datorită încrucișării cu bulgarii cari după cum a arătat Dr. Wateff nu sunt brachicephali.

Dobrogea oferă spectacolul etnic cel mai heterogen. Indicele cefalic al românilor din Dobrogea apropiindu-se foarte mult de cel al bulgarilor, s'ar putea crede că între populația care locuește această provincie sunt foarte mulți bulgari romanizați Dar nu.

Cercetări mai amănunțite îndreptățesc pe d. Eugène Pittard să conchidă, că românii dobrogeni reprezintă în majoritate o populație venită din ținuturile de pe malul stâng al Dunărei, unde găsim un indice cefalic aproximativ asemănător.

Mai puțin studiată e Basarabia și Bucovina, unde totuși, autorul făcând măsurători pe 19 români, găsește un index cefalic mediu de 89,84. La rezultate asemănătoare ajunsese și Weisbach, care obține din cercetările efectuate pe 30 de indivizi, un indice mediu de 84,3.

Transilvania are un indice cefalic cu mult mai ridicat decât provinciile de dincoace de Carpați. Cele 242 de cranii măsurate în această provincie ne pun în fața unei brachicefalii manifeste. Procentul formelor brachicefale este de 78,57% din totala populației. Așa dar, neamul românesc din Transilvania are un indice cefalic atât de ridicat, pe care nu-l mai găsim decât la puțini locuitori în Europa, îndreptățindu-ne să ne gândim la rasa dinarică, astăzi dispărută.

Și d-nul prof. Eug. Pittard ducându-se cu gândul în trecutul istoric al românilor ajunge la concluzia: „Popoarele care altădată, întemeiară primele principate Valahe, aparțineau într'adevăr acestei mase brachicefale, în nordul Carpaților orientali, oamenii din Maramureș cari în secolul al XIV înființară primul stat independent al Moldovei".

Comparația după tabelele lui Broca, între indicele cefalice găsite în Banat și Transilvania, determină pe d-nul Eugène Pittard să tragă concluzia că se află în fața unei rase de o omogenitate aproape perfectă.

Așa dar, tipul antropologic dominant, este cel brachicefal. Și deoarece acest tip îl găsim în imensă majoritate în regiunele Moldovei și Transilvaniei, aci trebuește situată și obârșia etnică a românilor și tipul național cel mai pur.

In partea finală, d-nul Eugène Pittard revine asupra unor chestiuni dezbătute mai înainte, și crede că origina brachicefaliei manifestă a moldovenilor, trebuește căutată în procesul de formare al poporului român, și anume, prin emigrarea populației acestei provincii din podișul Transilvaniei. Cât privește minoritatea, totuși existentă — de populație dolichocefală din Moldova, ea ar avea origina în Rasia meridională, venită aici înaintea românilor, însă asimilată de aceștia. O populație dolichocefală mult mai numeroasă găsim însă în Muntenia. Caracterele antropologice asemănătoare găsite și la populația de pe malul drep. al Dunării în Bulgaria, determină pe d-l Eugène Pittard să creadă că împreună ambele populațiuni fac parte dintr'un „regat dolicocefal româno-bulgar".

Cercetările d-lui prof. Eug. Pittard ne îndreptățesc să credem, bazându-ne pe date științifice riguros controlate, că populațiunea României după caracterele ei antropologice, reprezintă o ramură din vechea masă brachicefală venită în Europa în epoca petrei lustruite, și introducând în regiunele unde s'a stabilit, domesticirea animalelor și cultura cerealelor.

Astăzi această populație este reprezentată de rasa celtică după terminologia lui Broca, sau homo alpinus. Românii trebuesc deci, încadrați în limitele antropologice ale acestei rase, cari astăzi populează teritoriul cuprins între Austria de Sud Elveția, Italia, până în podișul Franței.

Totuși după însuși mărturisirea d-lui Eugène Pittard, aflarea indicelui cefalic mediu, nu-i suficient pentru stabilirea rasei unei populațiuni. Vor trebui întreprinse cercetări complecte, chiar în cadrul antropologiei, asupra staturei, culoarei ochilor și părului etc.

Din cele ce avem însă până acum putem spune că d-nul prof. Eugène Pittard a făcut chiar prea mult. Cercetările lui ne pun în fața unor fapte concrete. Nu mai rămâne nici o îndoială: românii vor putea fi catalogați în [illegible] schema antropologică a Europei. Iar savantul german Deniker, nu-și va mai permite ignoranța de a lăsa gol locul rezervat României în harta lui antropologică.

*

P. S. Tot în legătură cu problema antropologiei craniene a româ-

Continuare în pagina II-a)

CONGRESUL GENERAL STUDENŢESC DELA ORADEA--MARE

DESBATERILE ULTIMEI ZILE

Orientarea politicăa Studenţimei

(In numărul trecut, neavând la îndemână raportul asupra orientării politice a studenţimei, susţinut de d. **Cronţ,** îl publicăm acum):

. . D. **Gh. Cronţ** raportor face mai întâi istoricul vieţii studenţeşti în România începând cu anii 1814—1816 când s'au înfiinţat la Iaşi şi Bucureşti primele două şcoli româneşti de către Gh. Asachi şi Gh. Lazăr.

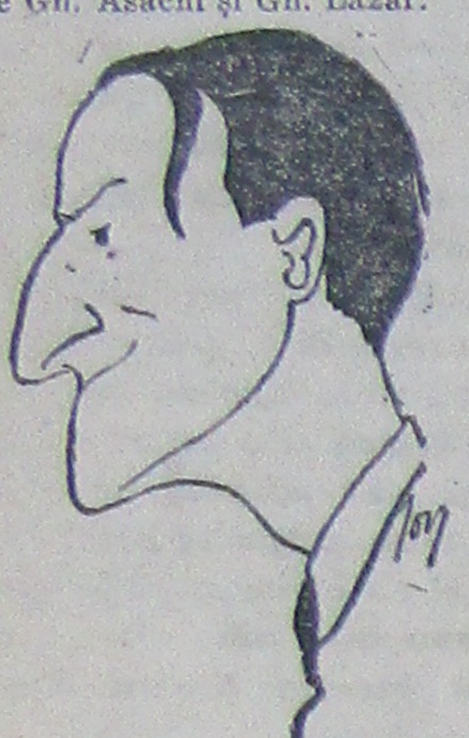

G. CRONŢ
Preşedintele Centrului Studenţesc Bucureşti

Prima generaţie de studenţi români a fost idealistă şi latinistă; aceasta a determinat că la 1832 să se înfiinţeze şcoli româneşti în fiecare capitală de judeţ.

La 1839, Ion Ghica, Al. Golescu şi D. Brătianu înfiinţează la Paris prima societate studenţească românească.

In a doua perioadă 1848—1860 studenţimea română stă sub influenţa ideilor liberale pierzând legătura cu tradiţia şi sufletul etnic. Mulţi tineri se mândreau atunci că pot fi altceva decât Români.

In a treia perioadă 1860—1890 după ce s'au înfiinţat universităţile din Iaşi (1860) şi Bucureşti (1864) studenţii s'au despărţit în două tabere făcând politică — conservatori şi liberali.

Acest timp se caracterizează prin continuitatea congreselor anuale care se mărgineau la banchete şi toasturi.

Insistă asupra congresului organizat de Eminescu şi Slavici la Putna 1871 când s'a vorbit prima dată, sub stăpânire politică de unitatea Românilor.

Vorbeşte de cele 25 congrese până la 1906 precum şi de congresele studenţeşti internaţionale. Anul 1906 marchează un eveniment mare — lupta pentru graiul românesc.

La 1907 studenţii au cerut împiedecarea străinilor de a se stabili la cate.

Depărtându-se de politică, studenţimea română după 1907 e pasionată de problemele naţionale.

Asaltându-ne jidanii, reflex al instinctului de naţie, studenţii reacţionează.

Brusc şi spontan s'a semnalat o primejdie. Când prigoana şi rigorile autorităţilor ne-au sancţionat — mişcarea antisemită s'a răspândit în masele populare. Avântului mişcării i-a lipsit însă prudenţa. S'au amestecat oameni cu alte credinţe şi cu alte intenţii. Divizarea lor acum ne despart şi pe noi. Pe chestiuni de persoane nu vrem însă să ne divizăm.

Politica şi în trecut ne-a stânjenit activitatea sinceră.

Rămânem angajaţi numai faţă de doctrina antisemită şi moralmente faţă de apostolii ei sinceri.

Preconizăm independenţa acţiunii noastre faţă de orice organizaţie politică dând dreptul studentului ca cetăţean să sprijine orice program antisemit.

Preconizăm o propagandă cultural socială, un sprijin revendicărilor producătorilor români şi mai ales nu renunţăm la introducerea proporţionalităţii numerice pentru orice categorie profesională.

Pentru desăvârşita asigurare a independenţii mişcării studenţeşti, în numele Centrului Studenţesc Bucureşti cer ca reprezentanţii societăţilor studenţeşti să nu fie înscrişi în nici o organizaţie politică.

Naţionalismul nostru nu este distincţie ci o datorie.

Raportul este primit cu aplauze.

Ziua 3-a

Şedinţa de dimineaţă

Şedinţa se deschide la ora 9.30 cu imnul studenţesc.

D. CRONŢ: împlinindu-se 75 ani dela moartea lui Nic. Băleescu se cuvine să ne oprim puţin asupra lui. Ii aducem omagiul lui şi generaţiei din care face parte.

(Asistenţa în picioare, păstrează un minut de tăcere).

La ordinea de zi:

ORIENTAREA RELIGIOASA A STUDENŢIMII

D. ROMAN, raportor, spune:

Sentimentul religios este o realitate psihică, un fenomen natural, care nu poate fi anihilat în nici un caz şi care neglijat poate aduce urmări în echilibrul vieţii sufleteşte.

Sentimentul religios dimpotrivă devine focar de energie spirituală, element de unitate în cugetare, factor de armonizare a funcţiunilor sufleteşti. Se deslănţue ca o forţă dinamică întru realizarea idealurilor înalte urmărite de studenţime.

Experienţa istorică a veacurilor ne afirmă categoric că religia a jucat un rol hotăritor în viaţa tuturor popoarelor. O naţiune propăşeşte pe măsură ce se apropie de adevărata religie — creştinismul — şi îşi orientează direct activitatea după idealurile moralo-religioase.

Prin urmare problema orientării religioase interesează direct atât viaţa studenţimei, cât şi viaţa întregului popor românesc.

Raportorul analizează această problemă din punct de vedere istoric şi cultural. Priveşte chestiunile actuale ale problemei sub toate aspectele ce le ridică în viaţa noastră socială.

D. TEŢU: In sală am văzut zâmbete pentru faptul că se caută a dovedi necesitatea discuţiunii pe tărâm religios. In ţările celelalte această chestiune e privită cu cel mai viu interes.

Noi suntem indiferenţi. Nu putem spune anti-religioşi. Asta din lipsa unei culturi religioase.

Trebuesc bine pregătiţi seminariştii. Teologii să poată să-şi complimenteze studiul la alte facultăţi.

D. CRONŢ: Naţia noastră s'a sprijinit totdeauna pe creştinism. Sprijinind creştinismul sprijinim forţa morală a noastră contra judaismului.

D. VIDICAN cere să se ajute apropierea celor 2 biserici naţionale.

D. TEODORESCU propune să se ceară oprirea publicaţiilor pornografice, care ajută la dislocarea sentimentului moral.

D. V. NEGULESCU spune că se caută a fi încălcat cultul morţilor prin ridicarea unui crematoriu uman. Propune să se ceară ca acest crematoriu să nu mai fie subvenţionat, deoarece este în total dezacord cu obiceiurile străbune.

D. TUDOSE POPESCU citeşte un pasagiu dintr'o carte a unui zis scriitor român — în realitate jidan — în care Mântuitorul e hulit şi denumit scamator, bolnav şi lipsit de orice dar dumnezeesc. Protestează şi cere oprirea cărţii din comerţ.

D. ROMAŞCANU propune introducerea religiei în şcoalele de Comerţ superioare, deoarece nu este o singură eră măcar.

. D. MAREŞANU-Cluj susţine raportul d. Roman şi propune ca şc. regională să lupte în contra sectarismului religios.

D. FILIMON cere un contact mai strâns între biserică şi studenţi, între preoţi şi învăţători de altă parte.

D. NALBOC spune că studentul este „deputatul" ţinutului de naştere, de aceia propune ca cercurile regionale să lupte şi ele cât mai activ. Propune ca acţiunile studenţeşti să fie precedate de slujba religioasă.

D. GLODEANU cere să nu lipsească dela sate, teologul.

D. PROF. MUNTEANU. Secta studenţilor în Biblie e o deghizarea dominaţiei jidaice. Expune principiile acestei secte şi arată care-i legătura cu judaismul.

Propus spre abrobare, raportul e admis.

D. PREŞEDINTE, aţi promis ordine şi disciplină. S'au găsit studenţi cari n'au respectat indicaţiile noastre dedându-se la incidente. Au fost păgubiţi şi Românii. Să cerem ca ei să fie ajutaţi şi să pretindem ordine.

Azi P. S. S. Episcopul R. Ciorogariu este sărbătorit pentru 75 ani de viaţă Voi merge să-i duc din partea dvs. urare de viaţă lungă.

ORIENTAREA SOCIAL-CULTURALA

D. IVAN, raportor, spune: studenţimea e un activ factor cultural, prin însăşi esenţa ei. Şi în domeniul cultural, cât şi în cel social şi economic.

Dar activitatea aceasta culturală, e nevoe să fie pătrunsă de spiritul adânc naţionalist. In acest mod ea poate contribui la formarea culturii generale a studentului.

Activitatea prevede două laturi:

a) Aceia universitară: Aci pretindem crearea de cercuri de studii pe lângă societăţi, cu dublu scop:

Unul intrauniversitar de formare a spiritului naţionalist: prin istoria, literatura şi arta românească. Tradiţionalismul în acest caz este veriga de bronz care leagă viitorul de trecut.

Al doilea rol, este activitatea extrauniversitară pregătită după un plan unitar.

Propaganda la sate condusă de echipe de studenţi pregătiţi în cercurile de studii, trebueşte susţinută de cercurile judeţene, făcându-se sectoare culturale în fiecare localitate sau regiune.

Se va face astfel îndrumarea profesională a ţăranului, combaterea bolilor sociale, introducerea cooperaţiei pentru uşurarea situaţiei economice. Ridicarea economică a ţăranului va duce la primenirea şi românizarea oraşelor prin crearea clasei de mijloc românească. Se va căuta să se arate ţăranului valoarea estetică a creaţiilor populare: cântecul, ţesătura, cusătura, întărindu-i credinţa în puterea obiceiurilor şi tradiţiei străbune.

Raportul e primit cu aplauze.

D. CIOLAN: războiul economic prin cooperaţie este mijlocul sigur de eliminare al jidanului. Geamurile sparte nu denotă distrugerea lor. Jidanul vinde marfă proastă şi eftină; aşa concurează. Tot ei alcoolizează Ei distrug pădurile. Când ideia coop. va fi răspândită de 40.000 studenţi, problema jidovească se va soluţiona. Propune o comisie care să studieze problema unei coop. studenţeşti.

D. DIMITRIU. Spune că în şcolile de stat, ziua Sâmbetei e ţinută de jidani cu aprobarea Ministerului Instrucţiei. Să se intervină chiar aci, unde ziua Sâmbetei se respectă. Să nu se mai serbeze o altă zi decât Duminica, şi sărbătorile recunoscute de religia creştină.

D. TUDOSE POPESCU declară că este pentru o luptă economică, dar cu sorţi de isbândă. Bine s'a propus cooperaţia economică. Se ştie în mâna cui este capitalul. Dă exemplul a doi adunători de grâne din Bucovina: unul creştin şi altul jidan: acel jidan a putut să concureze pe cel creştin, numai prin tăria capitalului lui.

Preşedinţii de onoare

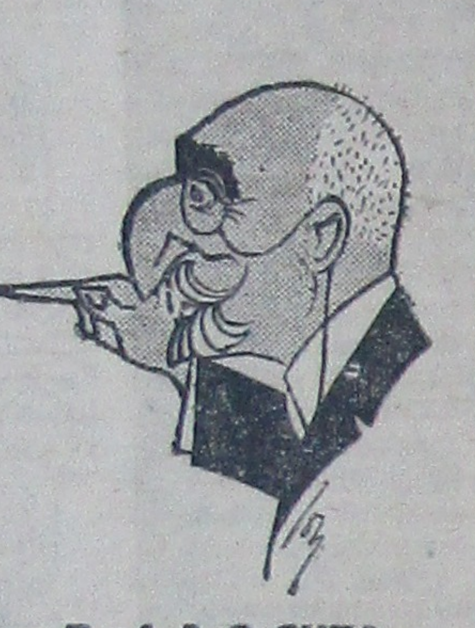

Prof. A. C. CUZA

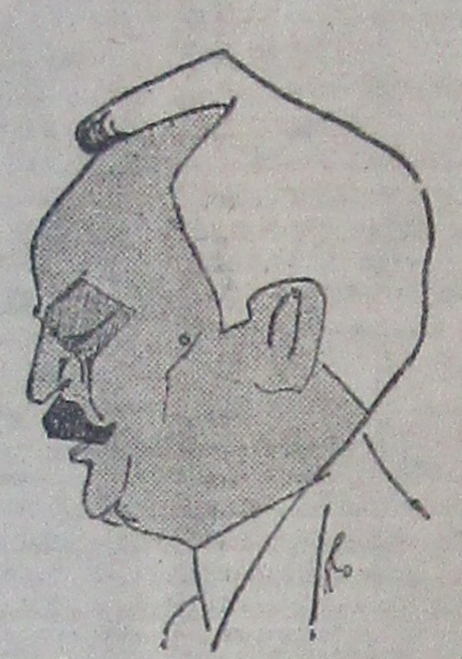

Prof. I. C. CATUNEANU

Şedinţa de după amiază

D. DANULESCU deschide şedinţa la ora 8 d. a.

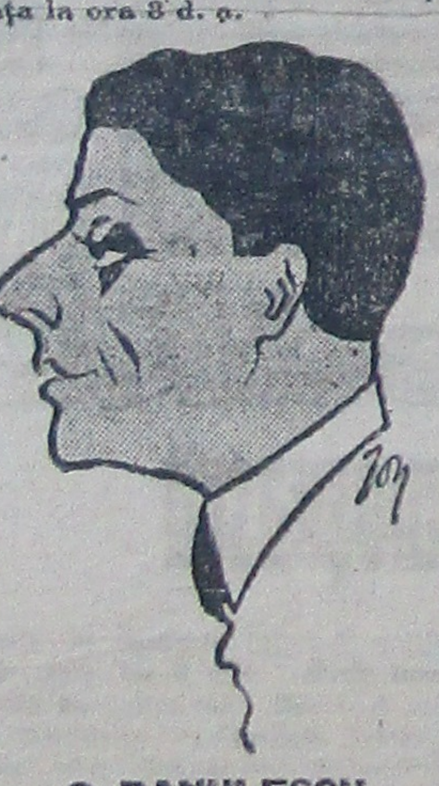

C. DANULESCU
Preşedinte de onoare al U. N. S. C. R.

D. IVAN: aflându-se aci d. Istrati, cel care a compus muzica „Imnul Studenţesc" ţin să-l salut în numele dvs.

D-sa şi cu d. Ilieşiu au dat un imbold prin acest imn, atunci când erau discuţii nesfârşite la Cluj, pentru acest imn.

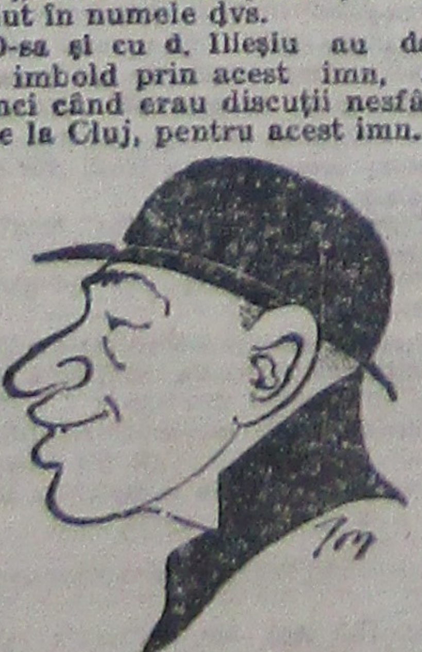

D. IVAN
Preşedintele Centrului Studenţesc Cluj

D. PREŞEDINTE: Inainte de a intra la ordinea de zi, dau cuvântul într'o chestie gravă.

INJOSIREA TRICOLORULUI ROMANESC

D. MUCICHESCU spune: azi pe când un grup de studenţi se întorceau dela sărbătorirea P. S. S. Episcopului Ciorogariu, purtând un steag tricolor, d. General Poplica li l'a smuls din mâini şi l'a aruncat de pe pod în Criş. Protestăm cu toată puterea.

(Strigăte: „Ruşine").

D. VIDICAN: Mă asociez în totul elogiului armatei române şi nu putem generaliza gesturile izolate ca ale generalului Poplica, ce dezonorează pe cei ce le fac.

D. MEDREA: Undele Crişului care au udat tricolorul, spălasără întâi sinagoga. Incalificabila faptă o reprobăm. Vă rog să vă sculaţi.

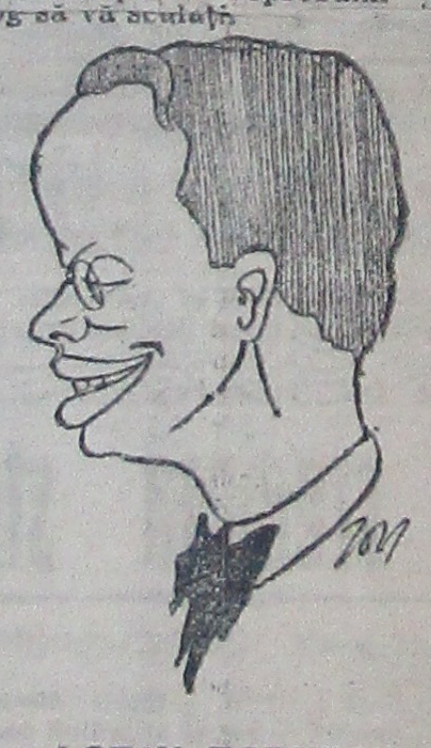

LORIN POPESCU
Preşedintele U. N. S. C. R.

Sala se ridică în picioare.

D. PREŞEDINTE: Voiu cere telegrafic demiterea d-lui general pentru acest fapt. Vă rog să aveţi răbdare că în cazul unui răspuns nefavorabil, vă vom da semnalul.

Nu trebue ca din cauza gestului unui nesocotit să ştirbim din prestigiul armatei române. Să ne sculăm şi strigăm: „Trăiască armata română".

Sala aplaudă în picioare.

Intrându-se la ordinea de zi, se continuă discuţia asupra.

ORIENTARII SOCIAL-CULTURALE

D. R. FODOR vorbeşte de criminalitatea infantilă.

D. BOBLETEC vorbeşte în chestia cooperativelor. Se asociaza propunerii d. Ciolan pentru înfiinţarea de cooperative.

D. POPESCU-BOTOŞANI, cere ca toţi elevii ingineri, când intră în serviciul industrial să nu se abzică dela credinţa de acum. Cooperaţia se poate exercita numai după educaţia în această direcţie.

Raportul d-lui Ivan se aprobă în unanimtiate.

ORIENTAREA PROFESIONALA

D. IONAŞ, raportor, spune: pe teren profesional studenţimea pretinde ca bogăţia naţională să intre în mâinile Românilor. Bogăţia naţională e un mijloc puternic şi o garanţie de desvoltare. Remediile actualei situaţii le putem constrânge astfel:

1) Desvoltarea în şcoli a spiritului de iniţiativă şi întreprindere.

2) In agricultură, obligarea agronomilor de a lucra conducând ei înşişi ferme model.

Cu aceasta, desvoltarea societăţilor agricole, a publicaţiunilor şi sindicatelor agricole.

3) In comerţ ajutoarea comercianţilor români cu împrumuturi cu procente scăzute prin Banca Naţională.

4) In industrie, naţionalizarea întreprinderilor prin plasarea în ele a elementului românesc bine pregătit eşit din şcolile noastre de specialitate. Plasarea prin birouri de plasare cari să funcţioneze pe lângă fiecare şcoală specială.

Acestea-s dezideratele noastre pe teren profesional.

D. ATANASIU cere crearea de şcoli industriale şi căminuri pentru elevi.

D. DIMITRIU: In fabricile noastre sunt străini; în consiliile de ad-ţie politicieni uniţi cu ei; să cerem exploatarea bogăţiilor prin noi sau numai prin noi.

D. POPESCU-Botoşani cere ca Statul să **legifereze naţionalizarea industriei.**

Exemplifică acest lucru cu înstrăinarea uzinelor din Oradea Mare. Cere stăruitor ca acest punct să fie satisfăcut de Uniune.

D. FOTIADE-Timişoara spune că luptând pentru a ridica drepturile jidanilor, atunci românii inevitabil le vor lua locurile azi ocupate. Consideră cooperaţia ca singurul factor important şi care trebue susţinut.

Raportul d-lui Ionaş este admis.

D. PREŞEDINTE propune intervertirea ordinei de zi a congresului: aceasta în urma timpului scurt ce-a rămas.

TRATATUL DELA TRIANON ŞI CHESTIA OPTANŢILOR

D. MEDREA, raportor, dă citire raportului său. (Raportul nefiind încă primit, se va publica ulterior).

D. CRONŢ propune ca raportul d-lui Medrea să fie publicat. Se aprobă.

D. CAPITAN GHIŢESCU citeşte câteva scrisori adresate studenţimei (în versuri).

CHESTIUNEA MACEDO-ROMANILOR

D. NARTI, spune că chestiunea macedo-românilor este o chestie de politică culturală. Macedo-Românii au fost la început de o identitate perfectă în limbă cu românii din Regatul vechiu. Independenţa Aromânilor a fost cultul sfânt sub care au trăit ei. Nici Turcii n'au putut sugruma instinctul de rasă al aromânilor.

D-sa face istoricul ocupaţiilor suferite de Macedoni, până azi.

Azi sub stăpânirea greacă şi sârbă, aromânii au suferinţe însemnate. Faţă de Serbia, tratamentul cultural al Românilor nu este fericit. Azi nu există nici un liceu în Bulgaria. Bulgarii au atâtea gimnazii în Cadrilaterul românesc. Apoi tendinţa de desnaţionalizare a ţinuturilor aromâneşti este evidentă. Insăşi Albania lucrează la desnaţionalizarea românească.

Pentru toate acestea, cerem guvernului să aibă nainte următoarele propuneri: Redeschiderea tuturor şcolilor româneşti şi a bisericilor.

Infiinţarea de noi şcoli şi episcopate acordarea posibilităţii de studiu în ţară a studenţilor de acolo.

Libertatea pătrunderii cărţii naţionale.

Incetarea desnaţionalizării.

Raportul este admis în unanimitate.

ROMANII DIN BANAT

D. RAMNEANŢU raportor spune că şi în Banat situaţia elementului românesc nu este de loc favorabilă. Cere ajutoare pentru Românii de acolo.

D-RA TEODORESCU mulţumeşte U. N. S. C. R. pentru sprijinul dat Soc. Macedo-Române.

D. FLORESCU vorbeşte despre Românii din Timocul bulgăresc cari sunt rău persecutaţi, cere în numele celor 150.000 români din Timoc susţinerea lor pe orice cale.

D. V. STAN spune că în manifestările noastre vorbim de Romania întregită, când realitatea e alta. Să cerem „**Autonomia Macedoniei**" mai ales din punct de vedere politic. Constituirea unui stat albano-macedonean ar întări deasemenea piciorul latin din Balcani.

D. ISAIA propune următoarea moţiune:

Intrucât guvernul sârb nu admite şcoli şi biserici — să se dea mandat consulului să protesteze; în caz de refuz să fie închise toate şcolile şi bisericile sârbeşti, până la deschiderea alor noastre.

Mulţumeşte tuturor pentru atenţia ce o dau.

D. PREŞEDINTE spune că Uniunea va lupta pe toate căile pentru această chestiune.

Trecând la chestiunea de ordine a studenţimei, d. preşedinte spune că congresul trebue să se termine astă seară, întrucât autoritatea militară nu permite ziua de mâine.

Fixează trenurile speciale de plecare înspre centru, ale studenţilor.

COLONIZARILE LA GRANIŢA

D. TUDOSE POPESCU citeşte raportul care va fi publicat în numărul viitor.

Raportul se admite de congres cu aplauze unanime.

ŢINUTURILE ROMANEŞTI OPRIMATE

D. VIDICAN-Cluj, spune că după alipirea teritoriilor româneşti, s'a ridicat problema ajutorării anumitor regiuni, care azi suferă economiceşte sau culturaliceşte. Aşa, Moţii, cari au fost pilonul dârz al naţionalismului şi rezistenţei româneşti sub Unguri. Azi Moţii din Apusenii sau românii Marmaţiei rătăcesc alungaţi de sărăcie.

Arată cum Soc. jidoveşti: Gotz, Foresta, Carpatina, Agostin unite cu prădătorul Anchauh din Bucovina, tae lemnăria noastră pe preţuri de nimic.

Legea agrară nu a îndreptat prea mult.

In Maramureş s'a smuls Românilor jugăre de păduri cu întinderi colosale. D-sa arată că 95 la sută din păduri sunt în mâinile străinilor.

Vorbeşte despre căile de comunicaţie ce se impun în aceste regiuni, despre analfabetismul ce bântue această regiune; despre alcoolizarea populaţiei maramureşene; bolile sociale, constatate de medicii corpurilor de trupă;

In faţa acestei stări de lucruri studenţimea trebue să reacţioneze.

D-sa cere numirea unei comisii care să vadă la faţa locului drumurile de urmat pentru îmbunătăţiri.

Raportul este admis în unanimitate.

D. PREŞEDINTE spune că ne mai fiind vreme să se discute chestiunea soc. V. M. C. A. roagă să i se dea depline puteri spre a impune disolvarea ei.

Sala aprobă cu aplauze unanime. In chestiunea: **Ovreii şi comunismul.**

D. PATRAŞCU renunţă să vorbească.

D. PREŞEDINTE cere depline puteri ca să ceară o contrapropagandă din partea guvernului.

CHESTIA CADAVRELOR, vom cere să fie soluţionată prin legea depusă de mult.

REDUCEREA PE C.F.R.: vom cere ca şi pentru felurite categorii de funcţionari ai Statului, reducere de 75%.

Vă mai rog să aprobaţi a trimite o telegramă şi ministerului de război, pentru gestul d-lui general Paplica.

Sala aprobă cu aplauze.

CHESTIA CAMINELOR ŞI CANTINELOR

D. D. ZAHARESCU, raportor, spune că această problemă care a agitat aşa de mult viaţa studenţească, nu a intrat pe calea soluţionării nici azi. Promisiuni şi atât. Senatele universitare de-abia iau câte o măsură, forţate.

Studenţimea cere de 5 ani:

— Colaborare studenţească efectivă,

— Conducerea responsabilă a unui profesor pentru fiecare cantină sau cămin.

Făcând istoricul acestei probleme, arată că în ultima vreme (Noembrie 1927) la Bucureşti s'a admis un control studenţesc, cât de mic: 2 studenţi în comisia de profesori.

Cere ca guvernul să aibă în grijă intensă viaţa materială, acordând subvenţiile cuvenite scumpetei şi numărului de studenţi de azi.

Raportul e votat.

D. CAMPINEANU vorbeşte în chestia *Şcoalei de Agricultură din Bucureşti.*

D-sa analizează organizaţia şcolară agricolă la noi. Face procesul stării economice a noastră şi propune pentru satisfacere urgentă:

legiferarea învăţământului superior agricol; organizarea lui;

introducerea unei catedre de agricultură în cursul secundar;

introducerea lui „numerus nullus" în instituţiile de agricultură superioare.

D. PETRUŞCA propune şi susţine *crearea unei universităţi la Oradea-Mare.*

Raportul e votat cu aplauze unanime.

D. PREŞEDINTE: Propunerea e foarte bine venită fiindcă o Universitate la Oradea poate aduce mari servicii.

D. VIDICAN anunţă că d. preşedinte a fost decorat de Confederaţia Internaţională a Studenţilor cu „Bene Merenti". D-sa felicită în numele adunării pe d. preşedinte.

Congresul în picioare aplaudă.

D. PREŞEDINTE: N'am fost eu decorat, ci „Studenţimea Română"!

D. VICTOR IONESCU, propune ca deziderat al Academiei comerciale, ca licenţiaţii acestei şcoli să poată urma cursurile Facultăţii de Drept.

Se admite cu rezerva Clujului.

D. D. ZAHARESCU aduce dezideratele Facultăţii de Drept din Bucureşti, care's ale tuturor Facultăţilor similare din ţară, în ce priveşte modificarea „legii avocaţilor":

1. Reducerea stagiului dela 3 ani la 1 an.

2. Dreptul de a pleda în primă şi ultimă instanţă şi în acţiunile supuse apelului.

3. Desfiinţarea incompatibilităţii dintre profesia de avocat şi profesor.

Raportul se admite.

D-ra MARIA SINOIU propune în privinţa *Facultăţii de Farmacie* ca termenul de liberă practică să fie redus dela 2 ani la 1 an.

Soc. Studenţilor în Teologie, prin d. Victor Negulescu, susţine:

1) Absolvenţii de seminar să poată fi primiţi la examenul de bacalaureat;

2) Licenţiaţii în Teologie să se poată înscri la celelalte Facultăţi, putându-şi lua licenţa cu scutire de frequenţă.

Se mai adaogă că primul punct a fost aproape obţinut.

Congresul admite raportul.

Institutul de educaţie fizică din Bucureşti printr'un raport susţinut de d. Lascăr, cere:

1) Noua organizaţie a învăţământului superior de toate gradele să consfinţească caracterul de şcoală superioară a Institutului Naţional de educaţie fizică.

2) Să se accelereze votarea legei acestui institut prin care să se ofere diplomă de licenţă, cu drept de înscriere la examenele de capacitate.

Congresul admite.

D. GH. CRONŢ cere a treia sesiune de examene pentru facultăţile de ştiinţe şi teologie din Bucureşti şi pentru facultatea de teologie din Cernăuţi.

Congresul admite.

INCHIDEREA CONGRESULUI

Lucrările congresului terminându-se, d. preşedinte Lorin Popescu aduce salutul său:

1. Autorităţilor civile şi militare cari şi-au îndeplinit însărcinările în mod demn şi satisfăcător;

2. D-lui Primar al oraşului, care a pus la dispoziţie sala Teatrului orăşenesc.

3. Centrului Studenţesc Oradea Mare, pentru activitatea depusă în izbânda lucrărilor congresului.

4. Preşedinţilor de centre universitare cari au conlucrat pentru reuşita congresului.

D. VIDICAN mulţumeşte d-lui preşedinte în numele adunării pentru râvna şi truda depusă tot timpul.

D. HULEA-CLUJ citeşte patru epigrame reuşite la adresa câtorva din conducători.

D. PREŞEDINTE spune: Lupta şi entuziasmul nostru nu-i de o clipă. Ne-am adunat aici ca să consfinţim lupta şi mai departe.

Ne luăm angajamentul ca după terminarea Universităţii să fim aceiaşi soldaţi credincioşi ai principiilor formulate la 10 Decembrie 1922.

Sala în picioare strigă frenetic: *Jurăm.*

Asistenţa întreagă cu mâna dreaptă ridicată, întregeşte jurământul ei înaintea steagurilor desfăşurate pentru sărbătoare. O clipă ai impresia că întreaga adunare e împietrită în crezul juruinţii.

Tradiţia şi credinţa strămoşească

(Continuare din pag. 1-a)

tul credinţii strămoşeşti şi datinilor româneşti.

O neîntrecută putere creatoare se ascunde în cântecele bătrâneşti, legendele şi baladele populare cu farmecul lor primitiv, cu duioşia şi cu frumuseţea lor simplă.

Sărbătorile aduc reculegere şi fortifică moralmente Când presa plină de desgust pentru tot ce-i creştinesc — mai vărsa veninul ei semit, când politicianismul demoralizează, când jidanii îmbrânciţi urlă, să ne închinăm în Biserica strămoşească, singurul isvor al solidarităţii, principiu al ordinei ierarhice şi factor de autoritate, în nădejdea nestrămutată că vom realiza un suflet creştinesc în toată ţara românească.

GHEORGHE CRONŢ

Cercetarile antropologice ale Prof. Eugene Pittard

(Continuare din pag. 1-a)

nilor am mai scris un foileton publicat în vara acestui an în ziarul „Cuvântul".

Răspunzând atunci, unor insinuări făcute de d. H. Sanielevici, intitulând foiletonul „De ce rasă sunt românii" citam şi lucrarea d-lui dr. Borcescu: Craniul la români.

D-l dr Borcescu ajungând la acelaş rezultat ca şi d-l prof. Eugene Pittard ne spune:

Mediile generale ale craniului român, se apropie foarte mult de mediile craniului italian şi francez ce reprezintă rasa latină, ca descendenţi ai vechilor romani, precum şi cu cel auvergnat şi savoiad ce fac parte din rasa celtică. Şi din contră diferă de craniul german ce face parte din rasa germanică, de cel ungur ce se înrudeşte cu Ostiacii şi Vogulii şi în fine craniul slovac, ceh, rutean, polon şi mai ales bulgar ce reprezintă rasa slavă". NICOLAE ROŞU

ANTAGONISMUL IREDUCTIBIL

Suntem în pragul anului 1928 al erei creştine. De aproape două milenii, întreaga creştinătate sărbătoreşte pioasă şi resemnată, plebeiana naştere a lui Isus-Christos.

Dela un capăt la celălalt al ţării, dela bordeile sărăcăcioase ascunse în văgăunile pustiite de mizerie, până la palatele somptuoase luminate a giorno — răsună acelaş pluguşor tradiţional, spintecă văzduhul pocniturile de bice mânuite de palmele vânjoase ale tineretului.

La Crăciun, dacă pătrundeţi într'o casă creştinească, veţi găsi o admosferă caldă, primitoare, o invitaţie prietenoasă; şi dacă oamenii sunt mai chiaburi — chiar pomul tradiţional, împodobit cu lumânări delicate înfipte în crengele de brad, resărvând o lumină binevoitoare comesenilor. Copiii şoptesc de pe margini şi aşteaptă cu înfrigurare sosirea lui Moş-Crăciun.

Cine n'a încercat un sentiment vibrant, cine n'a trăit un moment o emoţie puternică în copilărie la vederea lui „moş crăciun cu barba albă", scoţând daruri şi jucării din traista fulguită de zăpadă? Cine n'a umblat cu steaua cântând cu voce nevinovată şi înăbuşită de emoţie colindele de bucurie pentru naşterea Domnului?

Cine n'a trăit toate acestea n'a avut copilărie. Căci mai înainte de toate, sărbătorile Crăciunului şi ale anului nou, sunt sărbătorile copilăriei: blândă şi nevinovată ca şi figura Dumnezeului din iesle. Apoi reveillonul, semănarea întovărăşită de urale în versuri, felicitările — mulţumirea cari se citeşte pe feţele tuturor; bunătatea şi dragostea se revarsă amplu şi generos în toate manifestările creştinilor. „E pretutindeni pace, seninătate lumină. In cer ca şi pe pământ. Şi din milioane de suflete porneşte acelaş avânt de recunoştinţă către Cel Atotputernic, Părintele tuturor celor de pe pământ: gloria in excelsis Deo" (V. Pârvan).

Avem şi noi o morală, dar morala creştină concretizează cultul dragostei, practica binelui, iubirea aproapelui.

Morala creştină fecundează de aproape două mii de ani geniul naţiunilor civilizate. Pe sprijinul acestei morale s'a ridicat şi se menţine întreaga noastră concepţie despre viaţă.

Şi acum încercaţi să vă desprindeţi din acest complex de împrejurări care v'a înseninat sufletul. Aruncaţi o privire indiscretă în ghetiourile înţesate de o populaţie cu altă morală, cu alt obiectiv în viaţă, cu alte aspiraţiuni. Incercaţi să vă satisfaceţi curiozitatea pătrunzând nebăgaţi în seamă într'o sinagogă sau o casă evreiască. Veţi întâlni acolo în seara anului nou (1. Oct.) sărbătorirea zilei Yom-Kipur. Un rabin soios, mandatar al justiţiei naţionale a lui Iehova, absolvind prin formule sacramentale, pe credincioşii cultului judaic de toate jurămintele false, ce le va face în anul ce vine. Concepând păcatul ce o greşeală inerentă spiritului semitic, morala talmudică nu poate admite de cât o absolvire prealabilă. Rugăciunea Kol-Nidre, quintesenţa moralei judaice, evidenţiază latura xenofolă, a talmudismului. Iată şi semnificaţia acestei rugăciuni: neamul nobil al lui Israel nu poate începe un an nou fără să se gândească le jurămintele strâmbe ce le va face, şi de aceia el are nevoe ca în prima zi a anului să primească rugăciunea Kol-Nidre. Nu aveţi nevoe de cărţi antisemite ca să vă convingeţi de imoralitatea talmudismului. Deschideţi vol. III din Yevisch-Enciclopoedia şi veţi vedea conţinutul adevărat şi înţelesul profund al acestei rugăciuni.

Cercetaţi textele judaice şi veţi rămâne definitiv lămuriţi. Incercând să stabilim un paralelism între patriarhalismul resemnat, senin şi generos al obiceiurilor noastre creştineşti şi între sărbătorirea anului nou more judaico, vom fi profund impresionaţi de antagonismul ireductibil dintre cele două morale: creştină şi talmudică.

Hărţuiţi din toate părţile într'un vârtej groaznic de persecuţiuni seculare, creştinii au răspândit morala binelui şi iubirei aproapelui. De altă parte, flăcările cotropitoare hrănite de ura talmudică au inflamat mintea Israelului.

Puncte de contact nu există. Drumurile sunt divergente. Conflictul între morala judaică şi cea creştină, a izbucnit vulcanic. Creştinismul sublim, dumnezeesc, universal, este în luptă cu psihoza talmudică a rabinismului xenofob-etnic şi material. Putem spune chiar că antisemitism înseamnă creştinism.

Cu cât suntem mai buni creştini cu atât suntem mai antisemiţi. Antagonismul se desprinde atât de evident din concepţia metafizică şi socială a creştinismului şi judaismului, în cât, acel ce ia o atitudine ca creştin, nu poate refuza să fie antisemit. Sunt două noţiuni aprioric chiar, antagoniste: creştinismul şi judaismul.

Iată de ce în pragul noului an, când creştinii sărbătoresc naşterea lui Isus-Christos, gândul nostru nu ne dă preget să uităm, că şi jidanii au un an nou, dar atunci ei nu cultivă binele şi dragostea, ci pun la cale prin pezevenclâcuri talmudice absolvirea jurămintelor false prestate faţă de creştini.

NICOLAE ROŞU

POVESTE DE CRACIUN

Şi tot mai simt Crăciunul că intră pe fereastră;
Pe uliţi se deşteaptă copilăria mea,
Când candele aprinse în satul de sub coastă
Se mistue ca gândul sub cuşmele de nea!

Cad fulgii de zăpadă, roind; şi 'n bătătură
Lângă pridvoru 'n care râd ţurţurii de ghiaţă
M'aşteaptă sămânţa. In vatră e căldură,
Iar lângă foc bunicul surâde din mustaţă!

Pe uliţă, săgeată zbură o săniuţă
Cu zurgălăi. Departe aşteaptă cineva
La geamul mic şi rumen, aprins într'o căsuţă,
In care se 'mpleteşte un dor de undeva!

Cad fulgii de ninsoare; şi steaua cea mai mare
Şireţi au prins-o magii ş'o duc cu ei pe drum;
Iar uşile 'ngheţate se scutur de zăvoare
Să năvălească 'n casă colindele de acum!

Vezi magul îndărătnic, posac, la seama bine
Imi recunosc întrânsul fiori de nostalgie;
Priveşte-l cum se pierde de ceată şi de sine
Ne 'nţelegând ca alţii adâncul din Magie!

O altă stea, departe i-a năzărit şi-l chiamă
Şi magul îndărătnic, încrezător în ea,
Lasă deoparte ceata copiilor de-o seamă,
Visând să prindă singur ispititoarea stea!

Dar s'a pierdut pe uliţi ascunse sub ninsoare
La şubreda-i dorinţă visând tot la Magie;
Iar azi la casa veche pe uşe stau zăvoare
Să 'nchidă amintirea: şi urlă lupu 'n vie.
19 Dec.

Pan. M. Vizirescu.

JUDECAŢI-NE!

Opinia publică e alarmată şi nu fără motive, — căci nu zădarnic avem o presă românească în Sărindar, atât de puternic vibrândă durerilor unei anumite, dar numai anumite masse a acestui popor.

Şi spasmurile durerei lor au explodat — (ce fericită ocazie!); iar urletele lor neputincioase au umplut şi umplu de zile întregi văzduhul acestei naţii cinstite. S'au cartelat cu toţii şi cântă 'n cor aceeaş melodie, brodată pe cunoscutul — leit — motiv: barbaria, huliganismul, etc., etc.

Dar în sfârşit, asta n'ar fi prea mult, căci opinia publică ştie deja, că numai durerile unei anumite categorii de cetăţeni ai acestei ţări nu mai atingerea acestora — împinge la paroxism furia — presei româneşti — adânc iubitoare a sfintelor drepturi cetăţeneşti (indiferent de vechimea lor.)

Regretabil e un alt fapt — şi aceasta ne doare şi astăzi—ca altă dată. Politicianismul inveninat al sufletului acestui popor, ne speculează pentru ale lui meschine interese.

Şi acum ca şi atunci, acţiunile studenţimii, bune sau greşite, — nu importă, — sunt oficina menită să le salvgardeze interesele şi poftele de nesăţios arivism. Unii au fericita ocazie de a'şi afirma neciuntita lor autoritate; iară alţii speculându-le slăbiciunea, să mai pretindă încă odată pentru a nu mai ştim câtea oară, dreptul de a da roade suculentul ciolan al statului.

Şi astfel, aproape nimeni sau foarte puţini au fost acela — care dacă nu cu bunăvoinţă — dar dintr'un elementar spirit de dreptate, să încerce a'şi explica — nu de a scuza — un gest de nebunie colectivă a unei masse de cinci mii de tineri.

Şi ne-au judecat greşit şi cu vădită rea voinţă!

Numai astfel s'ar explica graba de a comenta şi infiera finalul unei acţiuni, neglijându'i complectamente mobilurile determinante.

Ori câtă cerneală ar curge şi ori cât talent şi vervă s'ar risipi, cele petrecute la Oradea, nu rămân numai fapta unor iresponsabili... unor distrugători.

Intrebatu-s'au oare în forul conştiinţei lor — indiferent de proporţiile ei — pentru ce tinerimea universitară română, plecată în linişte din centrele ei, pentru a'şi strânge rândurile, unifica sufletele, înritmându-le durerilor acestui neam, a ajuns totuşi la acea lecţie drastică, aplicată evreo-maghiarizmului torturant al obiditului suflet românesc din trecut şi atât de sfidător în prezent.

Ei bine nu s'au obosit să o facă! Pentru cei cinstiţi şi scumpi nouă — pentru poporul anonim, scriem aceste rânduri — de ei nu vrem să fim judecaţi greşit, şi singură neînţelegerea lor ne-ar descuraja.

De aceia şi pentru aceştia ne explicăm!

Şi afirmăm cu tărie, studenţimea nu a mers la Oradea să distrugă şi să devasteze, ci să găsească calea de a'şi apăra sărăcia, nevoile şi neamul. Probă că aşa a fost şi că acestea ne-au fost intenţiile o arată primele trei zile în care s'au început şi au decurs desbaterile congresului. A fost atâta linişte, atâta solemnitate în desbaterile, — care dealtminteri n'au prea interesat presa, încât nimeni, dar absolut nimeni nu s'ar fi gândit, că vom fi nevoiţi să eşim din congres în stradă să ne apărăm şi să reacţionăm.

Nu e greu de înţeles că duşmanilor noştri, interni şi externi, numai [illegible] nu le-a trebuit — ei aveau nevoe de turburări pe care speculându-le să profite; atunci seria provocărilor a început şi s'au ţinut lanţ.

Amintim faptele — în ziua de Luni pe când un grup de studenţi paşnici mergeau spre adăposturile lor, au fost întâmpinaţi cu apă fiartă, fiare aruncate dela etaj — curagioasă reeditare a sistemelor de acum 2 — 3 decenii în urmă. Şi acestea nu sunt vorbe, ci constatările autorităţilor locale! Intervenţia conducătorilor studenţimii a temperat furia legitimă a studenţilor, şi ce e drept reacţiunea lor n'a costat oraşul Oradea decât câteva geamuri ale celor vinovaţi.

In timpul desbaterilor ce urmară, provocările continuau şi în curând sângele începu să curgă! Rând pe rând în sala congresului apar figuri palide şi bandaje ce arătau rănile sângerânde — furia clocotea, trecutul de ură se mărea — frânele autostăpânirei noastre erau rupte şi atunci s'a riposat — o recunoaştem — şi astfel s'a ajuns la cazul Weisslovitz şi a celor doi jidovi răniţi.

Sângele s'a plătit cu sânge şi nimic mai mult, s'a aplicat doar talionul — legea lui Weisslovitz.

A venit seara de Luni în tot timpul căreia deşi provocări s'au mai produs, cu toate acestea studenţii retraşi în adăposturile lor sau în localuri, nu s'au dedat la nici un fel de excese.

S'a terminat congresul şi am eşit cântându-ne durerea şi iarăşi sânge a curs!

Atunci furia n'a mai cunoscut limite, iar demnitatea românească umilită de veacuri, a reacţionat prin studenţi. Şi în Oradea aşa am găsit noi, o mare tensiune între populaţia română şi cea minoritară — în special jidovească.

Dovadă a acestei afirmaţii reese clar din următorul fapt. In seara răfuelilor din urmă s'au văzut oameni de seamă, români din Oradea, care au cerut acea lecţie obrăzniciei, şi aceştia au mărit rândurile celor ce pedepseau, trufia şi agresiunea.

Aprecieze tot ce e cinstit în această ţară, dacă în acele împrejurări nu erau fatal să se ajungă şi la devastarea caselor de propăvăduire milenară a urei contra tot ce e creştin.

Aceasta a fost realitatea, pe care nu noi studenţii, ci alţii au voit-o, căci afirmăm cu tărie, violenţa nu a sistem, nici metodă de luptă pentru noi, ci o — ultima ratio — în apărarea fiinţei noastre.

Şi acum o întrebare: de ce alţii şi nu noi am voit turburări? Explicaţia nu e greu de găsit! Aveam nevoe de o diversiune, şi prea fusese grandios jurământul de apărare al Ardealului, făcut de tinerimea ţărei, la statuia pe veci implântată în hotarele maghiarimei la Oradea, a nemuritorului rege Ferdinand.

Aceasta nu ne-o puteau erta duşmanii ţării!

Nu trebue omisă nici capitala terorii lui Bela-Kun, oraşul falsificatorilor de bancnote pentru promovarea iridentismului maghiar; e semnificativ, ori cărei minţi clare nu-i va scăpa duplicitatea şi interesul lor...

In congres studenţii români, — drept răspuns camarazilor dela Pesta — organizatorilor săptămânei Trianonului, au ţinut să răspundă ocupându-se de „nedreptăţiţii istoriei"... de optanţii unguri, şi glasul fratelui Medrea dela Cluj le-a amintit vana şi neputincioasa lor tentativă de sfărâmare a dreptăţii istorice împlinite.

Iată motivele ce impuneau diversiunea, fii Pestei din Oradia trebuiau prezentaţi şi trăind sătui în aureolă de martiri (ce ironie)!

Şi ca la atingerea unui resort Oradea Iudeo-Maghiară a creat atmosfera trebuitoare epuizând posibilităţile răbdărei noastre tinereşti.

In parte au reuşit, capitala progromurilor jidoveşti —Buda Pesta — a găsit în fine atmosfera necesară spre a transmite lumei ororile din România. Ce insolenţă! Cei ce omoară oameni se plâng de câteva geamuri sparte!

Iată vina noastră: de a fi pedepsit trufia acelora care au uitat, că sunt pe pământul unei ţări de sufletul căreia şi-au bătut joc secoli de-arândul.

Şi fatalitate! de astă dată soarta le-a stat împotrivă.

Fraţi Români, cu cuget cinstit — judecaţi-ne dacă merităm!

A. B.

KHELLER

Evenimentele din Oradea ne-au scos la iveală acest nume. Un cetăţean între două vârste, uscăţiv şi american pe deasupra. A venit în ţară cu o comisiune. L'au oprit pe loc farmecele oraşului de frontieră însă şi graţiile aceleia care era să-i fie tovarăşe. Azi e oradan get beget. Joacă poker la cluburile locale, şi dă bani cu dobândă pe piaţă. Congresul studenţimii, cu avântul acela tineresc care de multe ori dă şi pe de laturi, a scuturat orădanismul cu misiţii şi pokerism şi în cetăţeanul între două vârste, uscăţiv şi american au trezit pe curagiosul căpitan de rezervă din legiunile generalului Persching.

Am admirat curagiul d-lui Keller. D-sa a pătruns în teatru până în apropierea scenei unde se găsea consiliul Uniunii Studenţeşti, în plin congres. Şi-am fi rămas cu această admiraţie dacă stăruia să călăuzească în d-sa numai căpitanul american. Dar a învins misitul. Şi de aci degringolada.

D-l Keller n-a venit ca american să protesteze contra studenţimii ci ca un simplu om de afaceri. De cu vreme, omul de afaceri Keller, mai mult misitul decât americanul, a cerut d-lui prim-procuror Dr. Şovrea să-i dea tălmaci ca să poată ajunge la studenţi spre a-i face atenţi ca să nu se atingă de tipografia Sonnenfeld, unde este şi el interesat. Se ştie rostul acestei tipografii condusă de Gusti şi Banui Sonnenfeld. E moştenire dela bătrânul lor şi până acuma nimeni nu a aflat dacă a avut loc vr'un amestec de capital străin. Să fi fost o misiţie la mijloc? Nu ştiu. Cea ce ştiu e că d. procuror Sovrea l-a făcut atent că nu e bine să se amestece. N'a ascultat.

După cazul Weisziovics, când studenţimea era în clocot, d. Keller a venit să molesteze în congresul lor pe studenţi.

Surprins între culise de un student — am fost martor ocular — a fost invitat să părăsească localul. Şi a fost invitat conform tuturor uzanţelor civilzaţie.

De ce n'a vrut să înţeleagă d. Keller? Căpitanul american şi-ar fi dat imediat seama de situaţie. S'ar fi retras în mod demn şi onorabil. Nu putea fi tălmăcită drept laşitate această retragere, după cum n'a fost tălmăcit drept curaj gestul rămânerii.

Şi invitaţia studentului a fost repetată, atrăgându-i serios atenţia asupra scandalului pe care-l poate provoca prezenţa d-sale. D. Keller tot n'a vrut să înţeleagă. A fost scos afară deci. Trebuia apărat chiar fără voia d-sale. In stradă, în faţa teatrului însă d. Keller a devenit agresiv. A început să ameninţe, gesticulând. Ameninţărlori d-sale i s'a răspuns cu doi pumni. Şi a plecat înjurând în limba americană.

De ce s'a întors după un sfert de ceas? N'a fost de-ajuns? Mai trebuia pentru ca să-şi poată formula pretenţiuni de despăgubire? Şi ştiţi cât cere d. Keller? Una sută mii dolari, adică 16 milioane lei! Nu. Nu căpitanul american a fost acela care a venit ca să provoace. Uniforma aceia pe care a purtat-o când-va, nu poate recurge la asemenea acte josnice, pentru a profita băneşte.

Sperăm că autorităţile noastre, când s'au decis să ceară scuze în numele guvernului, nu s'a adresat decât căpitanului Keller, care nu ni s'a arătat încă. Vor şti să ia măsuri însă contra ori cărui Keller, agent provocator?

MIŞA

Adresa studenţilor francezi

Mon cher Président,

L'Union Nationale des Etudiants de France a été très sensible à votre aimable invitation d'assister au Congrès général de l'Union Nationale des Etudiants Chrétiens de Roumanie.

Malheureusement, votre lettre ayant été adressée à la **Sorbonne**, ne nous est parvenue que le 27 Novembre, de sorte qu'il nous a été impossible de vous envoyer une délégation d'Etudiants Français, ou même nos voeux les plus sincères pour votre Congrès.

Nous regrettons, car c'est avec plaisir que nous aurions profité de cette occasion, pour donner à nos amis Roumains un nouveau témoignage de notre amitié pour eux et des sentiments fraternels des Etudiants Français à leur égard.

Veuillez donc accepter, mon cher Président, avec tous nos remerciments, l'expression de nos sentiments cordialement dévoués.

Le directeur du departement des Affaire Etrangeres:

CAMILLE ERNS

Moţiune

Societaea Studenţilor în Teologie din Bucureşti, manifestându-se demn în activitatea sa religioasă, culturală şi naţională, fiind pătrunsă de conştiinţa respectului faţă de toţi îndrumătorii şi sprijinitorii studenţimii teologice, socoteşte de a sa datorie să-şi apere numele iş prestigiul, protestând împotriva faptei d-lui I. Matei, directorul Internatului Teologic, de a fi îndepărtat printr'un gest pieritor pe preşedintele ei s'o reprezinte la solemnitaea inaugurării Internatului Teologic.

Adunarea Generală extraordinară din 16 Dec. 1927 consideră Societatea jicnită şi desaprobă gestul.

Ajutor pentru Studenţii dela Jilava

Colecta Bucur Bărsu	**120 lei**
Colecta Cămin Sf. Voevozi	**830 „**
Colecta grupul student.	**430 „**

COMUNICAT

Studenţimea Clujană reprezentată prin centrul stud. P. Maior respinge afirmaţiile publice ale unor interesaţi cari au căutat să ne desolidarizeze de cele întâmplate la Oradea Mare şi Cluj. Aducem la cunoştinţa opiniei publice că toate manifestaţiunile din timpul şi de după congres au fost o reacţiune naturală contra provocatorilor şi instigatorilor, cari au căutat să ne tulbure liniştea în congres.

Aceste manifestaţiuni au fost comise de toţi congresiştii fără deosebire de Universitatea la care erau înscrişi.

CENTRUL STUD.

CUVANTUL STUDENTESC

Incurajaţi pe negustorii români

Cronica plastică

EXPOZIŢII...

ATENEUL ROMAN

Kimon Loghi

L'am cunoscut pe Loghi după reproducerile din „Lumea Ilustrată" şi „Calendarul Minerva". Eram copil.

Din tonările dela alb la negru i se ghiceau culorile. Părea un artist ce nu se sinchiseşte de forma lucrurilor căutând să rupă din natură doar efectul emotiv.

Cu aceste amintiri m'am dus la expoziţia recentă, Kimon Loghi?

Un fel de turbină uluitoare spulberând iluziile.

Abundenţă de luni electrice şi de sori lampioane. Un feminism agăţător ca lianele.

Colorit litografic.

Basme găngăvite de-o babă peltică.

Ideologie de burghez medieval.

In loc de o stilizare poetică a naturii o decoraţiune mercantilizantă.

In loc de o interpretare sinceră un oportunism de paletă.

In loc de simplificare o abundenţă de vegetaţiune flocoasă, sângerândă când e soarele la apus.

Structura e aceia de casă veche plină de lucruri prăfuite.

Sunetul ar rămâne în pânza lui Loghi şi nu s'ar clocit în ecou căci n'are spaţiu. Şi în plus curiozităţi.

„Un apus de lună" care de fapt e *„răsărit de soare"*. Cât de roşu ar fi palidul astru el nu va putea nici odată aprinde globul terestru.

Lumina lui va fi veşnic argintie sclipind discret tuşul pământului. Şi nu ştiu de ce, dar, dacă e vorba să fim decorativi, atunci mai bine l-ar sta lunii cu un vârf de pom în dreptul ei, străbătându-i frunzişul cu o suliţă de rază ce să se oprească pe-o bancă la marginea unei alei.

„Iar când luna scut de aur
străluceşte prin alee,
Şi pătează umbra-i verde cu
misterioase dungi..."

„Nocturno" bune pentru ilustrat o mie şi una de nopţi în ediţie populară.

„Castele" teatrale, capod'opere de carton.

„Coaste de Azur, dulcege, cleioase sirupoase.

Controverse de contre-jour.

„Primăvara". Aş vre-o un trup gol de fată dulce, cu sânii ca doi ghiocei, topind zăpada sub ea.

Kimon Loghi a făcut un zarzăr, o baltă şi nişte păsări din familia găştei.

„Lângă aquarium": un băiat şi-o fată jenaţi beau cafea din ceaşcă de porţelan alb cu negru (vrem să ştim marca fabricei).

De ce-o fi lângă aquarium? Apă nu-i peşti ior. Poate că-i peştişor domnişorul din din poză?

Uf! Uf!

„Salomeia": duce pe tipsie capul lui Ion Botezătorul cum ar duce o chelneriţă un purcel la tavă.

Istovită, deşalată şi cu sâni cofetăreşti, ar fi ucis-o Herod de-ar fi fost aşa.

Sunt şi lucruri bune dar atunci când e vorba de „şi" şi când în chestie e Kimon Loghi subiect de mit împământenit, renunţăm să ne ocupăm de ele.

Ar putea fi remarcate la un începător, ar putea fi lăudabile pentru o femeie.

Adio calendare din copilărie, de acum o să mă uit pe reclamele de ceai sau cafea.

*

D-na Aurelia Dr. Ananescu dacă tablou-i mic cât o foaie de carte şcolară, macii sunt cât bănuţii.

Dacă pânza-i de cinci metri pătraţi, macii sunt cât o roată de căruţă mai mare.

Roş, roş, roş, uniform pisălog, ca lâna din covoare.

Menţionăm expoziţia din condescendenţă pentru Ateneu.

*

Petre Şerbănescu. Studii de nud ortografic exprimat didactic. Analog unui album de anatomie.

Ambiţie de fotograf artistic.

*

Maria Brateş-Pilat. Curaj bărbătesc în aquarelă.

Evidenţiată prin seriozitate faţă de ceilalţi expunători. Are meritul de a-şi găsi în natură un preţios sprijin ideilor sale.

„Natură moartă": Suntem deprinşi cu fel de fel obiecte, în deosebi culinare.

Maria Brateş a ales floarea soarelui şi o cutie. A îndoliat petalele în contur şi le-a umplut cu galbenul lipsei de viaţă. Ultima scânteie vitală ce-ar mai fi putut licări a înmormântat-o într'o cutie din acele pline cu amintiri. De-a vrut să se manifeste paradoxal a nimerit *„Cârciumăriţele"* (No. 19), corbăreţe, vulgare reprezentând o existenţă plină de dorinţi instinctive.

Şi toate aceste bune efecte sunt redate cu o simplă factură aquarelistică, cu o originală interpretare a coloritului şi cu o justă aliniere de amănunte.

O probă evidentă de talent superior o avem în *„Bujorii"* dela No. 32. Trataţi viu, larg fără acea scărmăneală obişnuită.

„Tufănelele" (No. 21): concert galbui, motivând o filozofie pesimistă. Abis ucigător al gândurilor ce împrăştie veselia în zile de toamnă, stabilind echilibrul sufletesc.

Şi cât n'aş da să nu-mi stărue în minte gândul că am mai văzut ceva asemănător *„portretului poetului"*. E Nimic nu-i mai artistic decât să aşezi poezia deasupra acoperişurilor de casă, privind prin geamul unei mansarde nimicnicia vulgului.

Sala Regina Maria

Popescu-Bucureşti

Vă anunţ că Veneţia pe care o cunoaştem cu toţii a murit.

A dispărut verdele murdar al apei şi ia luat locul albastrul de spălat rufe.

Au plecat gondolele ce purtau dragostea atâtor perechi şi-au început curse pe coji de pepene.

Casele, bătrânele castele ale dogilor, încărcate de mucegai cromatic şi pline de umezeală au fost dărâmate. In locul lor s'au ridicat edifici văruite proaspăt şi în stil de cazarmă.

Le ştiu acestea din expoziţia pictorului Popescu Bucureşti care a stat vreo doi ani prin Italia.

In afară de această înduioşetoare veste, tânărul expunător caută să ne pervestească simţul religios prin lipsa de cult artistic în care ne reprezintă interioarele de biserică. Culoarea uzitată şi desemnul sunt o profanare a locaşurilor de închinăciune. Se spune că tinerile elemente trebuesc încurajate.

Sunt de acord în cea-ce priveşte toate meseriile afară de artă.

Sala Leana

Gheorghe Lazăr

Pictorul Gh. Lazăr.

Inainte şi după.

Se intitulează pastelist: Pastelul nu se freacă cu degetul. De aceasta sunt în cutie sute de tonuri.

Pastelul se suprapune de aşa manieră încât armonia s'o stabilească ochiul privitorului.

In felul cum lucrează Lazăr, lipseşte pastelul de o calitate esenţială: Căldura.

Vibraţiunile cu efect caloric sunt surdinate cu vata şi de aceea greşit, d. Lazăr se intitulează pastelist. Aceasta nu-l împiedică să fie un abil cunoscător al concurenţelor de umbră şi lumină.

Aceasta nu-l stinghereşte în dorinţa sa de a-şi reda subiectele într'o comună atmosferă de realism.

„Baigneuse", *„Pe fereastra din grădina"* şi altele sunt interesante ca execuţie, acceptabile ca motiv.

Nu la fel putem spune de peisagiile cu bărci, şi de ciobanul fantomă cu oi din vis.

Nota medie o face *„natura moartă"*, compusă din peşte şnecher, pui de câine lup în loc de epure şi doi morcovi sensuali.

Total, pictorul Lazăr marca o plăcută impresie când..., vizitându-l a doua oară am văzut expus ceva în plus:

O critică-interview din ziarul Clipa. Am coborât la chioşc şi m'am apucat de citit.

PICTORUL LAZAR DUPA...

„Ce va determinat să faceţi pictură?" întreabă cronicarul, Lazăr răspunde:

Se picta mult în familia mea.

— Ce-mi puteţi spune despre technica d-v. în pictură?

„Imi convine pastelul". Consider de altfel că materialul de executare în artă este indiferent, căci în fond rămâne numai realizarea ideilor şi concepţiei de artă, ca fapt ce interesează". Zău mai? Materialul e tot una cu maniera? Şi ca să fie indiferent trebue să te cheme cel puţin Cegantini.

Dar despre modernism ce opinii aveţi?

„Cu toate că am învăţat dela maeştrii: Claude, Monett, Manett, Renoir, Pisarro, etc., pe care i-am studiat, adoptând dela ei, viziunea coloristică, atmosfera..., n'am putut fi de loc atras de cei cari defigurează natura. Cum natura nu poate fi defigurată în coloristică şi atmosferă? Şi dacă moderniştii fac aceasta ce-a adoptat pictorul?

EFECTELE STRAINTAŢII.

Nu-i vorba de ciobanul cu oile, ci de un capitol următor din critică.

— Cu ce impresii şi inspiraţii v'aţi întors din străinătate?

Rembrant şi Titzian l-au interesat pe d. Lazăr şi având interes şi pentru plastica antică, a dedus că *„nudul trebue să fie ceva înălţător spre o concepţie ideală, iar nu spre senzualitate"*.

Amintesc aici un tablou din expoziţie: E vorba de-o femee nud, tratată cu căldură şi care fără vre-un gând ideal, strânge cu putere între picioare... un prosop sau aşa ceva.

Intr'adevăr e foarte senzuală.

Ne apropiem de lămurire. Ultimul capitol:

IDEALUL IN ARATA.

— Şi acum ce mi-ai putea răspunde d-ta la întrebarea despre idealul cel urmăreşti în artă?

Textual: *„Idealul meu este redarea naturii, având preferinţa motivelor mai vesele şi plăcute; viaţa fiind destul de serioasă şi adeseori tristă.*

Iată o mărturisire care dovedeşte de ce pictorul Lazăr s'a interesat de Rembrant şi Titzian şi de ce a studiat plastica antică.

Şi mai e şi o frumoasă recunoştinţă faţă de şcolile şi maeştrii în care şi la care a fost elev expozantul.

Noi cerem ertare: N'am ştiut că studiind în străinătate atâţi ani, înveţi că idealul în artă e să prinzi câte-o notă veselă din viaţă, redând exact natura.

Propunem cumpărarea unui „Kodak" d-lui Lazăr, precum şi libertatea de-a participa la spectacolele dela moşi, unde abundă nota veselă.

Inainte, pictorul Lazăr avea meritul talentului instinctiv şi al posibilităţilor intuitive.

După citirea cronicei, a luat poza unui filosof adânc, dovedind preocupări intelectuale greu de înţeles.

ION.

N. B. — Felicitări cronicarului de la „Clipa" pentru stilul sprinţar al întrebărilor şi pentru precisiune.

Păreri libere

NEDUMERIRI

Distinsul colaborator al acestei gazete d-l Nicolae Roşu scrie un articol studiu asupra luptei de clasă, combătând cu incisivitatea caracteristică stilului său, teoriile socialiste derivate genital şi organic din concepţia materialistă a istoriei.

Scriind rândurile de faţă nu vreau să polemizez cu d. Roşu, ci respectuos să cer unele lămuriri, pentru cari, îi voiu fi recunoscător.

Prima: D. Roşu combătând socialismul arată necesitatea şi superioritatea organizaţiei „burghezo capitaliste" a organizaţiei sociale. Perfect, iată însă că d. N. Roşu când face aceasta se inspiră din acelaş dialectalism marxisto-hegelian de stuctură pur materialistă a... concepţiei. Este greşala fatală a tuturor dogmaticilor. Căci combătând pe Marx — şi deci socialismul ştiinţific — nu combaţi însuşi sistemul de gândire isvorât din materialismul istoric. Că de pe acelaş plan al concepţiei de evoluţie socială, combătând marxismul, implicit recunoaşte valabilitatea chiar relativă a acestui sistem... Vreau să spun că, poţi combate socialismul, fiind marxist. E cazul d-lui Zeletin, doctrinar al liberalismului burghez din România. Deci, burghez cu concepţie de structură hegeliano-marxistă! Mă rog dar unde este concepţia creştină, reprezentată prin acel summum de cultură exclusiv creştină, de bisericile naţionale, de idealismul dinamic al energiilor de solidaritate socială? Materialismul este ateu prin excelenţă, fie el socialist, fie burghez! Atunci?

Nu crede D. Roşu că trebuie schimbată, — în cazul nostru deparazitată, — gândirea creştină europeană de concepţiele judaice şi francmasonice ale hegelianismului filosofic, transpus pe planul realităţilor politico-sociale? Căci atitudinea gândirii actuale produs de suprapunere hermafrodită a semitismului, în faţa evoluţiei sociale e profund amorală şi atee! Şi este atât de înrădăcinată această gândire, încât mă tem, că excluzând-o, lumea ar rămâne fără gândire...

Care este naţiunea, care este geniul de proporţii mesianice, care să schimbe temeliile gândirii moderne, materialiste, francmasonice-judaice?..

Dar D. Roşu combate lupta de clasă, socialismul marxist. In mod fatal deci se situiază în postura de apărător al „burghezo- capitalismului". Nu am nimic contra! Mă 'ncumet însă să întreb: De ce religie şi naţionalitate este imensa majoritate a burgheziei din România? Sunt români? Dacă da, atunci, mea culpa!

Dar dacă nu? Dar dacă aproape unanimitatea burgheziei din ţara noastră este jidovească? Atunci pe cine aperi, din punct de vedere... hegeliano-marxist?..

Oare târgurile şi oraşele şi bogăţiile obiditului popor românesc nu sunt în mâinile jidoveşti?

Nu mă fac apărătorul organizaţiei socialiste a societăţii, dar întreb pe d-l Roşu: cum devin chestiunile de mai sus? Căci va trebui să ecunoască d-l Roşu că 'n chestiune de dogmatism social, realităţile sociale româneşti nu se pretează.

Alta: O chestiune de oportunitate naţională-politică studenţească.

Nu ar fi bine oare ca tinerimea intelectuală creştină a ţări noastre, pentru realizarea dezideratelor ei de naţionalism integral, de militare energică a forţelor unui neam întreg, să cuprindă în programul ei — amplificându-l astfel cu dezideratele celor peste 2 milioane de lucrători, cari în caz contrar ar fi cu toţii ancoraţi într'un viitor apropiat în apele unui naţionalism în speţa antinaţional, căci forţa combativă actuală a claselor muncitoare se bazează pe internaţionalismul mişcării.

Oare cuprinzându-li-se dezideratele lor de dreptate socială în programul studenţesc nu i-ai sustrăs Internaţionalelor III-a dela Moscova şi II-a dela Amsterdam?

Cât despre Internaţionalele mult sau mai puţin verzi ţărăneşti interbalcanice să nu mai vorbim.

Ar fi multe de discutat în această direcţie şi aş fi foarte fericit dacă d. N. Roşu cu obiectivitatea omului de ştiinţa care-l caracterizează — ar facilita un schimb amiabil de idei.

In orice caz premiza amândorora trebue să fie: codificarea teoretică a simţirilor unei generaţii şi în felul acesta crearea unei stilizări a sufletului naţional.

PETRE TINCU (Mairel)

PROCESUL STUDENŢILOR dela Consiliul de Răsboi Secţia I

ZIUA I-A

FORMAŢIUNEA CONSILIULUI

Preşedinte: d. Colonel Filip Ion asistat de d-nii: maior Georgescu Dumitru, maior Velcescu Matei, căpitan Buneş Const., căpitan Ştefănescu Stere.

Comisar regal: maior Hotineanu
Grefier: Matei Iliescu,

ACUZAŢII

Lăzărescu Ioan, Dumitrescu N. Ion, Livowschi Victor, Stoicescu Gh., Puiu Petre, Prăjescu Mihai, Marinescu Emil, Fundescu Const. Arsenescu Dumitru.

APARAREA

Pe banca apărării remarcăm între alţii: d. profesor A. C. Cuza d. profesor Simion Mândrescu. d. Emil Vasiliu-Cluj, d. maior Răutu d. Gică Orleanu, d. Costăchescu, d. Clony, d. Radu Teodorescu. maior Ştefănescu-Drăgăneşti, d. col. Rădulescu.

Intre cei absenţi sunt: d. Tache Policrat, d. profesor Plastara, dr. Istrati. Bucur Bărsu, Tudose Popescu, Corneliu Zelea-Codreanu, Ilie Gârneaţă, Corneliu Georgescu Ion Moţa, Ion Sava.

ADMITEREA CA APARATORI A CONDUCATORILOR STUDENŢIMEI

Pe cale incidentală s'a cerut d-lui preşedinte de către d. avocat Vasiliu-Cluj, admiterea ca apărători a d-lor Lorin Popescu, preşedintele Uniunii şi Gh. Cronţ, preşedintele Centrului Studenţesc Bucureşti.

In urma opoziţiei d-lui comisar regal, consiliul deliberând a admis în unanimitate cererea.

ASPECTUL SALII

Incepând de la ora 8 dimineaţa un imens public a ocupat sala de şedinţe.

O asistenţă selectă a ţinut să ia parte la importantul proces. De asemeni numeroşi studenţi au participat precum şi reprezentanţii presei.

Apărătorii ocupând banca rezervată, prin importanţa fiecăruia dădeau sălii un aspect de sărbătoare în care nu ar fi putut fi desbaterea unui proces de rând.

Conducătorii studenţilor au eşarfele.

INTRODUCEREA ACUZAŢILOR

La ora 9 şi cinci minute sunt introduşi.

Şi s'a luat interogatoriul stabilindu-se identitatea.

CITIREA ORDONANŢEI DEFINITIVE

Grefierul a început citirea ordonanţei definitive.

Punctele de acuzare sunt: devastări, urmate de însuşire de obiecte şi profanare de obiecte rituale, prevăzute şi pedepsite de art. 213. 352. 354 c. p. combinat cu art. 3 din legea stării de asediu.

Printre considerentele de ordin juridic se aud repetat cuvinte insultătoare la adresa întregei studenţimi.

Aşa de pildă *„răufăcători organizaţi în bandă"*, *„jefuitori"* şi altele.

Ordonanţa, stabilind vini şi interpretând probe, conchide la darea în judecată a studenţilor.

MASA CORPURILOR DELICTE

In faţa biuroului prezidenţiat pe o masă special amenajată erau întinse corpurile delicte.

Ele erau compuse din foi de talmud, cornuri, talusuri şi alte drăcovenii considerate de jidani ca obiecte sfinte.

INCIDENT

D. Maior RAUTU (apărare) spune că trebuesc traşi la răspundere autorii morali ai desordinelor.

Este surprins de acuzaţiunea de răufăcători cu care e gratificată studenţimea.

Mai constată că d. comisar Hotineanu apare numai atunci când e vorba de însufleţit o problemă moartă din punct de vedere juridic. Textul de lege invocat nu poate încadra faptele studenţilor.

Arată că art. 213 prevede ca faptele să fie săvârşite de o asociaţie, că asociaţia să fie compusă din făcători de rele, iar scopul să fie vătămarea persoanelor şi proprietăţilor cu folos propriu.

Art. 213 fiind tradus după codul Napoleon, trebue reamintit că el a fost necesitat în urma apariţiei unor bande de briganzi ce jefuiau lumea pe vremea aceea.

Deci şi ca interpretare prezentă şi ca istoric el nu-şi poate găsi aplicarea în cazul de faţă:

1) Pentrucă la Oradea-Mare fost o adunare incidentală aprobată de guvern şi patronată de autorităţi,

2) Asociaţiunile studenţeşti au scop cultural,

3) Studenţii necomparând în faţa justiţiei nici-odată pentru delicte de drept comun infamante, nu pot fi luaţi recidivişti şi deci nu pot fi numiţi răufăcători.

In concluzii d. Răutu cere declinarea competinţei pentru motivul că faptele neputându-se încadra în articolele amintite, nu pot face obiectul unei judecăţi la Consiliul de război.

RASPUNSUL D-lui COMISAR REGAL

D. comisar regal Hotineanu spune că a fost surprins, când a auzit cum s'au calificat faptele studenţilor. Nu-şi închipuia cum cei ce-au făcut instrucţia au putut denumi pe studenţi răufăcători.

Totuşi a ajuns la această concluzie în urma citirei ordonanţei definitive.

Işi exprimă părerea că Consiliul de război e competent şi cere respingerea incidentului.

REPLICA APARARII

D. avocat GICA ORLEANU arată că în ordonanţă nu se spune că acuzaţii au fost prinşi asupra faptelor. Iar bucăţile din Toiră nu poate nimeni să spună că a văzut rupându-se.

Asemenea obiecte pot fi găsite în maculaturi.

Faptele deci nu pot fi încadrate în art. 213 c. p.

Cere trimiterea procesului la instanţele civile.

D. avocat SLAVESCU consideră pe studenţi sinceri luptători naţionalişti şi nicidecum răufăcători.

Inchee cerând declinarea competenţii.

D. VASILIU-CLUJ afirmând că nu din spirit de şicană stărue asupra incidentului, ci pentru onoarea studenţilor inculpaţi, zice că admiterea sau respingerea incidentului trebue motivată.

Textele invocate fiind de strictă interpretare, d. comisar regal are datoria să-şi motiveze concluziile.

Apărătorul spune că armata nu e chemată să se pronunţe în chestiuni politice.

Nu se poate trece peste prestigiul celor nouă studenţi trimiţându-i în judecată pe baza art. 213 când ei au mers la Oradea să discute chestiuni de vitalitate naţională şi să protesteze contra campaniei lui Rothermere.

Consideră acuzaţiile d-lui comisar regal, drept crimă, întrucât nu se poate antama fondul. Aceasta în ceeace priveşte învinuirea de răufăcători.

Conchide cerând admiterea incidentului.

D. RADU TEODORESCU susţine că studenţii n'au devastat din motive hoţeşti.

Violenţele au fost o reacţiune spontană în faţa provocărilor stabilite de însăşi autorităţile de poliţie.

Dacă studenţii au devastat un domeniu public fapta lor trebue socotită ca infracţiune politică.

Inchee cerând admiterea incidentului.

Se suspendă şedinţa 5 minute.

După redeschidere:

REPLICA D-lui COMISAR REGAL

Crede că e mai greu să convingă pe apărători decât pe judecători.

Nici un bun român—crede d-sa, nu se poate solidariza cu studenţii.

D. VASILIU-CLUJ: Eu mă solidarizez.

D. ORLEANU: Deşi nu fac parte din Ligă, mă asociez la cuvintele patriotice ale d-lui Vasiliu-Cluj.

D. Maior HOTINEANU: Cu siguranţă că şi d. profesor Cuza se asociază la cuvintele d-lui Vasiliu-Cluj, secretarul general al L. A. N. C.

D. CUZA: De ce vorbiţi în numele preşedintelui Ligii şi nu-l lăsaţi să se pronunţe singur?

D. Maior HOTINEANU în continuare spune că orice asociaţie cu scop de a face rele intră în cadrul art. 213 c. p.

Apărarea trebue să fie mulţumită că studenţii sunt judecaţi de ofiţerii cari au realizat România Mare.

Deşi d. Vasiliu-Cluj e antisemit, totuşi d-sa lucrează în legalitate. Cu toţii am fost studenţi dar n'am făcut fapte de acestea.

D. ORLEANU: Noi am făcut şi mai mari.

D. Maior HOTINEANU: Aceşti studenţi dărîmă ce-am făcut noi.

D. VASILIU-CLUJ: Aţi construit o sinagogă?

D. Maior HOTINEANU: Dar d-ta ai construit vre-o biserică?

D. VASILIU-CLUJ: Noi am pus cărămizi la biserică.

D. ORLEANU, arătând obiectele de pe masă spune că dacă au vre-o valoare, atunci e furată din munca ţăranului român.

D. Maior HOTINEANU cere respingerea incidentului.

REPLICA APARARII

D. avocat CLONY desvoltă chestiunea juridică şi închee cerând admiterea incidentului de incompetenţă.

DECLARAŢIA PREŞEDINTELUI UNIUNII STUDENŢILOR CREŞTINI DIN ROMANIA

D. LORIN POPESCU dorind să facă o declaraţie este întrerupt de d. comisar regal pentru motivul că nu se poate face nimic până la discutarea fondului.

D. PREŞEDINTE al Consiliului admite declaraţia.

D. LORIN POPESCU spune: Intrucât d. comisar regal ca şi ordonanţa definitivă au calificat pe studenţi „răufăcători", în numele celor trei zeci de mii de studenţi, protestez împotriva acestei acuzaţiuni. Acuzaţii fiind membri ai organizaţiilor studenţeşti, înseamnă că Asociaţiile sunt cete de tâlhari iar noi conducătorii, şefi de bandă.

Nu ne-am desolidarizat de aceşti nouă studenţi. Ultimul nostru comunicat revine asupra celui dintâi care anunţa desolidarizarea, fiind induşi în eroare de comunicatul guvernului. Acuzaţii fiind nevinovaţi, rămânem lângă ei.

PLEDOARIA D-lui A. C. CUZA

D. A. C. CUZA constată cu regret lipsa de abilitate a d-lui comisar regal. Dorim să fim judecaţi de un consiliu al armatei dar protestăm împotriva felului cum s'au încadrat faptele în articolele de lege.

Calificarea dată fiind o imposibilitate morală, nu putem răspunde deocamdată dacă ne solidarizăm cu faptele săvârşite de studenţime pentrucă nu discutăm fondul procesului. Spune că d-nul comisar regal nu ştie ce însemnătate au corpurile delicte.

Neavând abilitate nu are nici logică.

Poate să aibă însă o licărire de conştiinţă şi la aceasta ar putea fi o urmă că d-sa e un vechiu elev al meu.

Căci toată viaţa am lucrat pentru formarea conştiinţei naţionale. această conştiinţă ar trebui să se revolte când prin art. 213 acuzaţii sunt socotiţi făcători de rele.

Studenţimea nu poate fi arătată opiniei publice româneşti şi mondiale cu calificarea de „făcătoare de rele".

Ca şi altă dată fiind acum întrebat dacă aprob, răspund:

Nu desaprob, nu aprob, ci constat. Nu desaprob violenţele, fiindcă pentru mine sunt fenomene sociale pe cari le-am prevăzut de atâta timp şi asupra cărora am atras atenţiunea fără să se fi luat vre-o măsură.

Vine grindina! Sau cad cascadele.

Ce să aprob, ce să desaprob?

Asemenea sunt şuvoae sociale, datorite relelor căzute asupra unui popor.

Fiindcă nu sunt soluţii, nici nu le aprob, nici nu le desaprob, le constat. Să se ştie însă, că nu mă ascund în dosul degetului şi că mă solidarizez cu studenţimea română.

Sunteţi suverani să admiteţi sau să respingeţi incidentul. Dacă îl respingeţi, încheerea nu poate fi decât achitarea acuzaţilor fiind o imposibilitate morală ca un consiliu al armatei române să hotărască că studenţimea română e o asociaţie de „răufăcători".

Şedinţa se suspendă.

Consiliul intră în deliberare.

După aproape douăzeci de minute consiliul reintră şi anunţă respingerea incidentului de incompetenţă pentru motive ce urmează a se consemna în hotărâre.

Şedinţa de după masă

Şedinţa se deschide la ora 3 şi jumătate.

Sala arhiplină.

Se procedează la audierea acuzaţilor.

D. LAZARESCU ION povesteşte felul cum a participat la congres, amintind de provocările minoritarilor şi de fapta d-lui general Paplica care a aruncat un drapel tricolor în apele Crişului.

D-sa arată că în faţa învinuirei ce i se aduce de a fi fost găsit cu o foae de talmud ca amintire, nu poate fi făcut culpabil de cele ce prevăd articolele de lege invocate.

D. DIMITRESCU M. IOAN acuzat de acelaş fapt ca şi d. Lăzărescu, arată împrejurările în cari studenţii au răspuns provocărilor iudeo-maghiarilor.

Devastările au fost săvârşite de oameni străini de studenţime iar d-sa personal nu a luat parte la nici un fel de manifestaţie. Foaia de talmud a găsit-o într'o dugheană.

D. LIVOWSCHI VICTOR s'a distrat toată vremea cu patefonul.

La învinuirea ce i se aduce prin ordonanţă că ar fi îndemnat studenţii la rebeliune prin cântece patriotice, d-sa spune că la patefon nu avea decât charleston-uri şi romanţe.

D. STOICESCU GH. fiind învinuit de a fi fost găsit cu o foae de Toiră, spune că a declarat singur că o posedă neputându-şi închipui că un asemenea obiect nu poate fi luat, când e găsit pe stradă — pentru un gust personal.

D. PUIU PETRE a fost găsit cu un fragment de Toiră. Fiind întrebat de d. comisar regal ce părere are ca teolog despre Toiră, a răspuns că nu a cunoscut că-i Toiră având aerul unei obişnuite cărţi jidoveşti.

D. PRAJESCU MIHAIL e învinuit prin ordonanţa definitivă, că în calitate de răufăcător făcând parte din banda studenţească şi-a însuşit un joben.

Realitatea este că fiind în tren, fraţii l-au văzut cam trist şi punându-i jobenul în cap i-au strigat:

„Prefect să ne fii!"

Şi-a fost.

Intrebat fiind de ce nu l-a lăsat în gară, a răspuns că în calitatea lui oficială de prefect era solicitat de fiecare grup de studenţi de-al însoţi cu jobenul.

D. ORLEANU, avocat (apărare): Mai cercetaţi că printre studenţi sunt şi primari.

D. MARINESCU EMIL protestează contra faptului că la prima anchetă i s'a găsit numai o foae de talmud, iar acum i se pune în sarcină un talmud întreg.

D. FUNDESCU CONSTANTIN, declară că pe nedrept i se pun în sarcină obiecte găsite într'un pachet ce nu-i aparţine. Acest pachet a fost lăsat de un necunoscut în tren iar un agent poliţienesc când el era pe stradă i-a strigat că şi-a uitat pachetul.

Găsindu-se şi un foarfece d. avocat Orleanu a spus:

„Acela e un obiect ce-l întrebuinţează jidanii la tăiat ceva".

D. ARSENESCU DUMITRU învinuit de fapte similare declară la fel cu colegul său.

D. avocat ORLEANU cere admiterea ca informator a studentului Atanasiu.

Consiliul admite.

Fiind ora înaintată şedinţa se ridică şi se anunţă cea viitoare a doua zi la ora 8 dimineaţa.

Studenţii acuzaţi nu au mai fost trimişi la Jilava, ci au fost reţinuţi la Consiliul de război.

D. colonel Necşulescu a permis să li se aducă câte o pătură, precum şi mâncare.

Desbaterile ce vor urma le vom publica in extenso în numărul nostru viitor ce va apare după vacanţă.

Urarea stafiilor

Se apropie cu sărbătorile creştineşti ale Naşterii, bilanţul unui an trudnic şi gârbov.

Anul deprinderilor fanariote şi al compromisurilor vulgare.

Anul ce pleacă fără plânsetul nostru şi pomenirea strămoşească.

*

Zăpadă pe 'ntinderi.

In saloanele luminate de fast şi bal, la mesele zarafilor Filderman şi Carp s'au adunat Răducanii şi Boilii ca să primească anul ce vine. Să boteze cu banii zărăfiei şi camătei pe pruncul nevinovat.

Ei aşteaptă la miez de noapte să coboare cetele de îngeri cari vor binecuvânta calea pruncului. Şi după datina românească, convivii sting lampa să audă corul heruvimilor.

Dar pruncul întârzie şi noaptea e neagră; cu suliţi vântul aruncă în geamuri fantome; umbrele cresc învrăjbite. In horă funebră mesenii holbează privirile.

Alunecă în şiruri îngeri înveşmântaţi cu sumanele strămoşeşti, cu cuşmele de oae şi toiage bătrâne. Acum ei cântă şi strigă urarea dansând împrejurul meselor de bal şi fast.

Sclipirile arginţilor Sionului luminează figuri crispate... Deodată pornesc spre vânturi arginţii. Lampadarele sbârnâe şi bărbile se scutură. Zarafii cu otrava desnădejdii, fug prin beznă..

Iar lămpile se aprind de pace peste capetele mesenilor.

La geamuri glasuri tinereşti strigă prohodul morţilor şi melodia sublimă a noului născut.

— De ce ne turburaţi petrecerea, stafiilor?

— Ca să vă cerem spre publicare din nou, discursurile din Dealul Mitropoliei!..

D. Zaharescu Petrovan

CUVANTUL STUDENTESC

APEL

Ar trebui întâi să ne plângem.

Pentru că nu există lucru mai dureros decât să stai închis pe bună dreptate.

Pentru că nu-i nimic mai trist decât, — student tânăr — să-ţi petreci vacanţa Crăciunului în puşcărie.

Şi nu ne plângem pentru că ne-am deprins.

Şi deprinderea e a doua natură.

Trei Crăciunuri au făcut studenţii la ţuhaus şi cu acesta patru.

In definitiv, cele multe înainte.. că-i bine pentru oţelirea luptătorului.

Dar..

Când voi, tot rumânul, a-ţi tăiat porcul, a-ţi făcut afumături şi a-ţi pus codiţa şi urechile la tie, gândiţi-vă şi la cei închişi.

Oameni şi ei.

Copii de-ai voştri.

Dacă au făcut ceva rău nu va făcut vouă. Au făcut rău duşmanilor voştri: jidanilor.

Le-au mai spart ceva sticlă şi le-a mai scuturat perciunii.. Că tare's câni şi obraznici.

Vă pare rău?

Faceţi atunci o lăcrămaţie la Liga Naţiunilor şi spuneţi că studenţii români nu vor să lase ţara în mâinile cămătarilor jidani şi că voi doriţi să aveţi pe d. Filderman dijă preşedinte de republică.

Iscăliţi „neamul românesc a lui Ştefan cel Mare".

Ce ziceţi?

Chestia e, că aşa de-aţi face şi studenţilor tot nu le-o fi teamă.

Tot or să scuture de păr tărtanii.. că aşa le spune sufletul lor, suflet din sufletul vostru.

Şi dacă-i suflet îi şi trup din trupul vostru.

Voi sătui şi ei să stea flămânzi?

Nu-i drept.

De aceea gândiţi-vă şi trimiteţi-le şi lor câte ceva cu ocazia Sf'ntelor Sărbători.

Vor recunoaşte şi ei când or eşi şi nu vor mai cere decât când or intra din nou.

Trimite-ţi la Centrul Studenţesc. Bucureşti, Palatul medicinistilor, Bul. Schitu Măgureanu No. 2 dela 4—7.

BADIŢA.

Pentru ziarul nostru

Cu mari greutăţi am pornit la drum.

Le-au învins nu înlesnirile materiale ci avântul nostru şi încrederea în sprijinul tuturor românilor.

Un ziar studenţesc nu-şi poate duce viaţa cu ce câştigă din vânzare. Nu poate fi vorba de câştig.

Ziarul nostru costă la tipografie 3 lei şi 80: Că e mare, că e literă măruntă şi că n'are nici o reclamă.

Preţul lui de vindere e 4 lei.

Vânzătorul i-a 1.40 lei la foae.

Socoteală:

Cost	**3 80**
Vând	**4.—**
Rămâne	**0.20**
Remiză	**1 40**
Perdere	**1.20**

Adică un leu şi două zeci perdere la ziar.

De aceea, dorind a ne păstra cu orice preţ organul nostru de răspândire a gândurilor ce ne frământă, cerem sprijinul tuturor.

Nu cerem donaţiuni. Vrem numai să ni se aboneze ziarul.

Costul abonamentului:

Pe un an	**200 lei**
Pe jumătate an	**120 „**
Autorităţile pe an	**500 „**
Abonamente de onoare	**1000 „**
Pentru studenţi	**180 „**

Iată singurul mijloc de ajutorare, mijloc care ne poate garanta existenţa şi poate da fiecăruia o cuvenită recompensă a banului ce-l dă.

O simplă cerere prin carte poştală la Administraţia noastră. Bul. Schitu Măgureanu No 2, va fi de îndată satisfăcută şi tot de îndată se va expedia şi chitanţa de primire a banilor.

Pe lângă această rugăminte mai adresăm una negustorilor români şi creştini. Reclama e sufletul comerţului.

Şi la noi reclama e unită şi cu sufletul nostru căci noi depunem zilnic munca pentru sprijinirea comerţului românesc.

Orice comerciant ne poate da o reclamă a prăvăliei lui şi noi îi vom face cu plăcere loc în coloanele noastre în schimbul unui modest cost.

Aceasta se chiamă un sprijin reciproc. Şi când vedem cât de tari sunt jidanii numai datorită ajutorului ce şi-l dau la nevoe unul altuia, e păcat noi să ne lăsăm mai prejos.

Pentru d. prefect al poliţiei

Atragem atenţia d-lui general Nicoleanu asupra zelului aşa de deplasat al Şefului Inspectoratului 8 Poliţie, care trebue să ştie că publicul nu a sărit asupra celor 3 studenţi în incidentul depe calea Griviţei, ci asupra jidanilor atacatori.

D. Şef al Inspectoratului a crezut că răzbună publică, când s'a purtat neomeneşte cu cei 3 studenţi.

Aceasta ca să nu se încuibe în studenţime, ideia că personalul poliţienesc lucrează după bunul plac.

Procesul studenţilor dela consiliul de război Secţ. II-a

CONSILIUL DE RAZBOI

Secţia II-a

La consiliul de război secţia II-a s'a judecat procesul studenţilor Constantinescu Gh. şi Paraschiv Gheorghe, acuzaţi de ultraj.

Consiliul a fost prezidat de d-l colonel Păltineanu, iar comisar regal d. locot.-colonel Titus Carapancea.

Procesul studentului Constantinescu a ocupat întreaga şedinţă de dimineaţă.

I se aduce învinuirea că a ultragiat pe d. locot.-colonel Milicescu şi d. căpitan Orăşanu, ambii ofiţeri de jandarmi pedeştri,

Mai este învinuit de a fi lovit un sergent de stradă.

La interogator sergentul de stradă a negat că ar fi fost lovit, iar domnii ofiţeri şi-au menţinut declaraţia că au fost ultragiaţi.

D. COMISAR REGAL susţinându-şi rechizitoriul, încadrează fapta în art. 181, 183, 184 şi 185 c. p. şi cere maximum de pedeapsă care e un an închisoare,

APARAREA

D. Maior C. ŞTEFANESCU-DRAGANEŞTI într'o interesantă pledoarie arată surescitarea studentului care nu a avut intenţiunea de a ultragia.

In continuare a cerut onorabilului consiliu, să socotească faptul ca săvârşit în legitimă apărare şi să-l penalizeze cu o simplă amendă.

In concluzie a cerut achitarea.

D. Colonel invalid RADULESCU aminteşte de rostul mişcării studenţeşti, de lupta sinceră dusă de tinerimea universitară pentru ideia păstrării integrităţii noastre naţionale şi venind la cazul inculpatului dărîmă acuzările ce i se fac cerând achitarea.

D. avocat COSTACHESCU a făcut o preţioasă incursiune în domeniul misiunei ce-o are generaţia tânără. Ea este exponenta spiritului de consolidare a neamului nostru şi îşi îndeplineşte datoria în conştiinţă.

Cât despre inculpat îl crede nevinovat şi cere cu hotărâre achitarea lui.

Dându-i-se cuvântul inculpatului, studentul Constantinescu spune că a fost înjurat de unul din reclamanţi şi că el nu a avut intenţia de a jigni pe cineva.

Consiliul intrând în deliberare a venit după vre-o zece minute cu un verdict afirmativ condamnând pe studentul Constantinescu la 6 luni închisoare.

Inculpatul a făcut recurs la Casaţie.

De asemeni şi studentul Paraschiv Gheorghe care în şedinţa de după amiazi a fost condamnat la o lună închisoare.

INFORMAŢIUNI

MUZICALE

Viitoarele premiere ale Operei sunt:

„Petruşca" balet de Strawinski
„Trubadurul" de Verdi, în Ianuarie.

Va cânta în 3 spectacole la Operă, baritonul Umberto-Urbano, începând dela 2 Ianuarie.

Cântăreaţa franceză Gall va cânta în a doua parte a stagiunei la Opera Română.

FILARMONICA-CONCERTE

La 26 şi 27 Decembrie se execută la Ateneu „Simfonia 9-a" cu concursul Soc. Carmen şi a Operei

Violonistul Teodorescu, prim concertist al Operei, va da un concert la Atheneu, în cursul lunei Ianuarie.

CINEMA

La Ateneul popular „Golescu" rulează toate filmele cari vin în centrul Capitalei.

Cinematograful este sub conducerea Ateneului Popular.

Preţurile reduse pentru studenţi.

EXPOZIŢII

*

P. Vartanian, deschide expoziţia sa de pictură, în sala Mozart dela 22 Dec. 12 Ianuarie.

Pictorul *Const. Bacalu*, deschide expoziţia la Atheneul Român, în ziua de 1 Ianuarie.

D-na *Adela Jean*, deschide o expoziţie de pictură, dela 1-29 Ianuarie, în sala a 5-a a Atheneului.

Expoziţia pictorului **G. Lazăr**, **este deschisă până la 29 Dec. în sala Ileana (Cartea Românească).**

La Athenes sunt deschise expoziţiile: Kimon Loghi, Pilat. Athanasiu, Şerbănescu.

UNIVERSITARE

Inscrierile pentru sesiunea Februarie se fac între 10-15 Ianuarie, după regulament. Examenele vor începe la 25 Ianuarie.

Universitatea s'a închis Vineri 17 Dec. Laboratoriile şi seminariile de asemenea. Cursurile se vor deschide la 8 Ianuarie curent.

TEATRALE

Teatrul Naţional anunţă pentru 1 Ianuarie „Luminiţa" de T. Arhip.

Se repetă piesele: *Iuliu Cesar* de Corradini; *Lorenzaccio*, de Musset.

In luna Februarie încep reprezentaţiile cu *Mărioara Ventura*. Primul spectacol se va da cu „Fedra" lui Racine.

Teatrul R. Maria, repetă actualmente tragedia lui Schiller: „Don Carlos" cu d. Tony Bulandra.

Se mai repetă „Fraţii Karamazoff" de Dostoiewski;

Danton, de Romain Rolland.

La *Teatrul Mic* se repetă „Domnul de Saint Obin" de André Picard.

Teatrul Nostru va reprezenta în Ianuarie două piese româneşti: Confraţii de Sib. Mihăescu şi Procedura Iubirii de d. Lud. Zamfirescu

Vineri 27 Decemb. are loc premiera presei: Moritz al II-lea de Impekaven şi Matern.

RECENZII

Pământul strămoşesc organ al legiunii „Arhanghelul Mihail" pentru apărarea pământului strămoşesc. Iaşi.

Când mi s'a oferit spre cumpărare revista „Pământul strămoşesc" am avut impresia că am în faţă o publicaţie adventistă. Icoana Arhanghelului Mihail tipărită pe copertă, formatul, litera, citatele religioase drept motto, aspectul exterior; toate acestea greu ţi-ar fi putut da altă impresie dela prima vedere.

„Pământul Strămoşesc" titlu, pentru apărarea pământului strămoşesc subtitlu. Lăsând la o parte pleonasmul, car' s'ar fi putut înlătura, titlul însuşi ne dă icoana sinceră a fondului. Concepţia economică empirică a naţionalismului, a moşiei strămoşeşti ne transportă mintea cu 4—500 de ani în urmă în secolul XV-VI când românul îşi apăra nu statul sau naţiunea, privită ca unitate psiho-istorică, ci pământul strămoşesc, moşia.

Coeziunea sufletească nu putea fi înţeleasă decât în cadrele rigide ale solului material.

Găsim aici o justificare dreaptă, însă arhaică, primitivă şi prea brutală.

Revista aceasta a apărut într'un moment critic al mişcărilor studenţeşti: în preajma consfătuirei dela Mănăstirea Neamţ. Consfătuirea de la Neamţ, a dat prilejul foştilor şi actualilor conducători ai mişcărilor studenţeşti să-şi revizuiască conştiinţele. Pornită dintr'o îngrijorare firească, în urma desorganizării cadrelor, consfătuirea avea un scop bine precizat: netezirea asperităţilor personale şi contopirea diferitelor curente într'unul singur care să dea satisfacţie tuturor. „Pământul Strămoşesc" şi a urmat drumul mai de-parte. „Camaradul" Corneliu Z. Codreanu într'un articol apărut chiar în primul număr ne spunea:

„...timp de 5 ani, în mişcare s'au [illegible] o serie de indivizi, fără nici un control mai ales în situaţia de conducător. Ei au influenţat într'o mare măsură ca să ajungem unde suntem". De acord.

Şi acum iată cum se [illegible] soluţia propusă de C. Z. [illegible] pentru [illegible] decarea răului — [illegible] „Curăţirea este simplă. Nu de a [illegible] fără pe nimeni, ci în mod [illegible] legi pe aceia cari, ici unul, [illegible] altul, au rămas drepţi în [illegible]

Este tocmai ce-a realizat în acest răstimp Legiunea Arhanghelului Mihail. [illegible] activitatea acestei organizaţii [illegible] animată de psihologia [illegible] C. Z. Codreanu, Ion I. Moţa, Ilie Gârneaţă, Corneliu Georgescu, Radu Mironovici.

In jurul Arhanghelului s'au adunat [illegible] un mănunchi de [illegible] şi care [illegible] în convingerile lor [illegible] legiunea [illegible] garanţă, mâine când [illegible] extindere, ne [illegible] multe surprize.

D. Corneliu Codreanu a dat dovadă deplină că acţionează în [illegible] vreme. In cadrul circumstanţelor sociale şi politice din ţara noastră nu se poate obţine rezultate [illegible] decât acţionând cu [illegible] cele preconizate de C. Z. Codreanu.

Remarcăm articolele [illegible] d-nii: I. I. Moţa, Corneliu Codreanu, [illegible] Ilie Gârneaţă, Corneliu Georgescu. Ne fixează atenţia, poezia [illegible] de d. Iustin Ilieşu şi proza literară iscălită de Scut, pseudonim sub care se ascunde un prolific colaborator al „Cuvântului Studenţesc".

N. R.

„TIPARUL ROMANESC", Societatea Anonimă, Str. Sărindar No. 22. Bucureşti.